

Kahan

PŘÍBRAM
810 LET

14 SVĚTLANA KADLECOVÁ, DDM

Děti mají potřebu kompenzovat čas u obrazovek

16 OPRAVENÉ CHODNÍKY

Rekonstrukce potrvá do konce května

19 PŘÍBRAM OCENILA SPORTOVNÍ HVĚZDY

Triumf Bodnárové, úspěchy mládeže i hokejistek

**Příbram se chystá
na hornickou událost roku**

Příbramská mincovna
představuje:

Pamětní medaile s motivy Karla Hojdena

Grafik, malíř, ilustrátor a výtvarník, který dokumentoval život na Příbramsku.

Materiál: ryzí stříbro 999+/1000
Váha: 15,55 g
Provedení: běžná kvalita
Průměr: 30 mm, hladká hrana
Omezená série: 500 ks

Pro více informací a cenu kontaktujte:
Příbramská mincovna s.r.o.
Gen. R. Tesaříka 256, 261 01 Příbram I
www.pribramskamincovna.cz
+420 604 891 503

Jste držitel registrace pro obchod s drahými kovy pod dohledem Funcovního úřadu.

**PRODÁM
VAŠI NEMOVITOST.**

**• RYCHLE A ZA NEJVYŠŠÍ CENU
• KOMPLETNÍ PRÁVNÍ SERVIS
• SPOLEHLIVOST**

JAN SYBLÍK ☎ **603 363 935**

SPECIALISTA NA PŘÍBRAM A OKOLÍ

DOMOV
BEAUTNÍ KANCELÁŘ

NÁZEV PRACOVNÍ POZICE: STAVBYVEDOUČÍ
SPOLEČNOST: 1. SČV, a. s.
MÍSTO VÝKONU PRÁCE: PŘÍBRAM
PRACOVNÍ POMĚR: Práce na plný úvazek
SMLUVNÍ VZTAH: Smlouva na dobu určitou (s možností prodloužení na dobu neurčitou)
DATUM NÁSTUPU: IHLED nebo dle domluvy
NÁSTUPNÍ MZDA: základní hrubá mzda: 45–55 000 Kč, čtvrtletní prémie, pololetní odměny
BENEFITY: příspěvek na stravování, 30 dní dovolené, příspěvek na životní/penzijní připojištění

Pracovní náplň

- provádí a zodpovídá za komplexní technické a organizační řízení stavby v souladu s projektovou dokumentací, rozpočtem, harmonogramem prací a BOZP
- plánuje a koordinuje stavební práce, koordinuje subdodavatele
- kontroluje dodržování projektové dokumentace, technologických postupů a kvalitu práce
- provádí kontroly staveb a provádí vyhodnocování zakázek
- vede stavební deník, přejímá práce, provádí kontrolu materiálových a subdodavatelských faktur

Nabízíme

- zázemí a stabilitu silné nadnárodní společnosti
- valorizované mzdové ohodnocení, mimořádné odměny při nadstandardním plnění pracovních povinností
- nadstandardní výhody pro zaměstnance i pro rodinné příslušníky

Požadujeme

- SŠ stavební nebo technická s maturitou, VŠ stavební nebo technický obor
- řídičský průkaz skupina B
- praxe nutná

Pokud Vás naše nabídka oslovila, pošlete prosím svůj aktuální strukturovaný profesní životopis na e-mail: lhridelova@1scv.cz

Divadlo A. Dvořáka Příbram
pořádá pod záštitou Města Příbram

DIVADLO PATŘÍ DĚTEM

70+
ATRAKČÍ V CENĚ

24/5
9.00—18.00

PŘEDPRODEJ **200 Kč**
NA MÍSTĚ **250 Kč**

NEJVĚTŠÍ
RODINNÝ FESTIVAL
NA 50 000 M²

divadlopribram.eu

Středočeský kraj

MĚSTO PŘÍBRAM

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

PROBETA
CHERY
NORICAN GROUP
TROX

HLAVNÍ PARTNEŘI

SENO
STKO
STK
ZABOR
INVESSALES

OBSAH ČÍSLA

- 8** MEZI HORNÍKY A HUDEBNÍMI HVĚZDAMI: PŘÍBRAM SE CHYSTÁ NA UDÁLOST ROKU
- 14** ZÁJEM DĚTÍ O POHYB NEMIZÍ. ROZHOVOR SE SVĚTLANOU KADLECOVOU
- 15** NEJVĚTŠÍ ZÁJEM JE O AIRSOFT, KERAMIKU A TANEČNÍ KROUŽKY
- 16** NOVÉ CHODNÍKY: REKONSTRUKCE POTRVÁ DO KONCE KVĚTNA
- 18** PŘÍBRAMSKÝ STUDENT SE PROSADIL V MEZINÁRODNÍ ŘEMESLNÉ SOUTĚŽI
- 19** PŘÍBRAM OCENILA SPORTOVNÍ HVĚZDY. HLAVNÍ OCENĚNÍ ZÍSKALA TEREZA BODNÁROVÁ

SchoolStock představí regionální „zušky“	5
Příběhy pamětníků v Příbrami již poosmé	6
Užijte si květen s Antonínem Dvořákem	7
Hornictví dříve a dnes	10
Svatohorský Downtown v Příbrami slaví deset let	18
SZM zahajují letní provoz venkovních sportovišť i Nového rybníku	20
Víkend, který seniory rozhybe a inspiruje	21
Příbramská MHD: jak optimalizovat 750 tisíc najetých kilometrů za rok	22
Prázdninový provoz mateřských škol	23
PID byla klíčová, nyní přijde tendr na dopravce	25
Z Hostomic na Studený vrch	26
140 let příbramského muzea	27
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručeno 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 28. dubna do 6. května. Foto na titulní straně: František Gahler.

DUCH KOMUNITY A SOUNÁLEŽITOSTI

Prakticky v průběhu celého roku pořádá město Příbram kulturní nebo společenské akce. Účel je vcelku jednoduchý, a to dát občanům města možnost zažít něco pěkného, setkat se a pobavit se. Účast na společných akcích také umí posilovat duch komunity a sounáležitosti s městem.

Když bychom letmo prošli roční kalendář akcí, tak rozhodně najdeme takové, které mají dlouhou tradici, nebo takové, které sice nejsou tak staré, nicméně se těší veliké popularitě. Tříkrálový průvod, Route 66, Čarodějnice, Novák Fest, Den bezpečné Příbrami, Příbramské kulturní léto, Prokopská pouť, Šalmaj, Svátek seniorů, Advent.... To je jen malinký fragment toho, co se u nás každoročně děje. Připočteme k tomu ještě akce v divadle, knihovně nebo v galerii plus spoustu událostí, za kterými stojí spolky a zájmové skupiny, a máme tu stav, kdy nenajdeme týden, kdy by se v Příbrami nic nedělo.

Zvláštní kategorií jsou události, které se konají jednou za několik let. Co do velikosti a náročnosti na organizaci je takovou „akcí desetiletí“ letošní Setkání hornických měst a obcí. To nás čeká druhý červnový víkend a přinese bohatý kulturní program. Očekávají se tisíce návštěvníků ze všech koutů republiky i ze zahraničí. Těšit se můžeme na průvody, koncerty, představení a další doprovodný program. Ostatně s programem jako takovým se můžete seznámit na straně 9.

O tom, že je o naši „událost roku“ velký zájem, svědčí i masivní podpora sponzorů. Už v tuto chvíli máme přislíbeny částky ve výši okolo dvou milionů korun od těch úplně nejmenších firem až po ty obrovské. Z toho mám osobně velkou radost a jsem za to všem podporovatelům vděčný.

Tak nezapomeňte - pátek dvanáctého a sobota třináctého června - hornické setkání. Buďte u toho!

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Z výtěžku koncertu pořídí nemocnice „veselá“ prostěradla

V pondělí 16. března se uskutečnil třetí benefiční koncert učitelů, jehož výtěžek ze vstupného byl věnován dětskému oddělení příbramské nemocnice. Za akcí stojí učitelka Magdalena Humlová, které patří poděkování za její nasazení a pečlivou přípravu koncertu. Letošní ročník nabídl celkem čtrnáct vystoupení a program byl pestrý - od klasické hudby až po modernější žánry.

Koncert se setkal s velkým zájmem veřejnosti a sál zaplnilo početné publikum. Poděkování patří všem kolegům

ze ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, kteří se na koncertě podíleli, i všem návštěvníkům, díky jejichž štědrosti se vybralo 15 000 korun.

Slavnostní předání symbolického šeku se uskutečnilo 25. března v příbramské nemocnici. Při této příležitosti osobně poděkovali ředitel nemocnice Stanislav Holobrada a primářka dětského oddělení Lenka Smíšková. Vybraná částka bude využita na podporu dětského oddělení - konkrétně na pořízení barevných a „veselých“ prostěradel a povlečení pro hospitalizované děti.

■ Jiří Jílek

ZUŠ Antonína Dvořáka

Gospely po roce opět v nemocnici

Ve středu 3. června vystoupí v nemocnici Maranatha Gospel Choir. Koncert je určen pro hospitalizovanou i širokou veřejnost, největší český gospelový sbor vystupuje v nemocnici více než deset let. „Vlastně to každý rok vypadá tak, že si zpěváci i kapela zajistí volný čas pro nemocnici (to jediné je čím dál těžší), všichni se vzdají nároku na honorář a přijedou nejen z Prahy k nám do Příbrami,“ řekl ředitel nemocnice Stanislav Holobrada. Koncert se uskuteční od 17.00 u fontány před hlavním vstupem do nemocnice v areálu I (Příbram I) a jen v případě deště se přemístí do přednáškového sálu. Vstup na koncert je zdarma. „Maranatha Gospel je naprostá jistota, jsou to skvělí lidé, hrají a zpívají úžasnou muziku, k poslechu i tanci je gospel, soul i pop a hlavně, hrají a zpívají srdcem,“ dodal Stanislav Holobrada.

inzerce

TESAŘSTVÍ BOČEK

- Pergoly
- Zahradní domky
- Drobné dřevostavby
- Nové střechy
- Rekonstrukce střech
- vč. střešních oken, okapů,...

TINY HOUSE

cena od 295.000 Kč
(půdorys 5x5 m)

tel: 728 599 218 • e-mail: info@tomasbocek.cz • www.tomasbocek.cz

Kahan bude letos dvoudenní

V Lesním divadle Skalka v Novém Podlesí se uskuteční sedmý ročník Festivalu hudby a divadla Kahan. Kulturní akce, jež spojuje hudbu, divadlo a folkovou komunitu, se koná ve dnech 29.-30. května. „Festival letos ponese podtitul *Memoriál Petra Cihelky a je věnován vzpomínce na kamaráda, významného člena folkové komunity, který byl neodmyslitelnou součástí nejen folkového dění. Letošní ročník bude sloužit jako pocta jeho památce a jako příležitost kuctění jeho života a odkazu,*“ řekl Václav Knechtl z pořádací Agentury Permonia Promotion. V programu se vystřídají koncerty folkových interpretů, divadelní představení, taneční vystoupení a další kulturní aktivity. Kompletní program festivalu bude zveřejněn na webu festivalkahan.cz.

Výměna „starých“ karet PID Lítačka

V letošním roce přestávají fungovat první karty PID Lítačka s datem platnosti starším než šest let (datum je uvedeno na zadní straně karty pod fotografií). Po uplynutí platnosti se s nimi nelze prokázat při přepravní kontrole, a hrozí udělení pokuty. U starších karet je nutné provést výměnu nebo si převést tarifní kupon do aplikace PID Lítačka či na jinou kartu (InKarta ČD, kreditní karta) v rámci systému PID. „V případě, že mají cestující kupon na fyzické kartě Lítačka a karta má již přes šest let od data konce platnosti, dosáhla tato karta maximální životnosti a již ji nelze načíst při přepravní kontrole. Jde o kartu samotnou, nikoliv zakoupený tarifní kupon. Proto je důležité, aby si cestující, jejichž karta již překročila pět let od data konce své platnosti (nebo i dříve v rámci prevence), včas převedli tarifní kupon nebo požádali o novou kartu Lítačka,“ informoval tiskový mluvčí PID Filip Drápal. Podrobnosti jsou na webu pidlitačka.cz/vymenakarty.

Tenisový turnaj OHK Příbram

V pátek 29. května se v tenisovém klubu TK Bohutín v Příbrami uskuteční XXX. ročník turnaje Tenis Cup Příbram 2026, který je zaměřený na čtyřhru. Prezence účastníků proběhne od 8.30 do 9.00, samotný turnaj se uskuteční od 9.00 do 16.00. Vyhlášení výsledků a předání cen je naplánováno na 16.30. Startovné činí 700 korun na osobu včetně 12% DPH, přičemž v ceně je zahrnuto občerstvení, nealkoholické nápoje a ceny pro vítěze. Firmy mohou prezentovat svou reklamu na kurtech výměnou za ceny do soutěže nebo sponzorský dar minimálně 1500 korun. Uzávěrka přihlášek je stanovena na 20. května. Akci pořádá Okresní hospodářská komora Příbram.

SchoolStock představí regionální „zušky“

Ve čtvrtek 28. května ožije náměstí T. G. Masaryka v Příbrami hudebním festivalem SchoolStock 2026. Akci pořádá ZUŠ Příbram I, která v blízkosti svého působiště připravila přehlídku kapel a hudebních souborů z uměleckých škol příbramského regionu. Na jednom pódiu během střeďečního odpoledne vystoupí žáci ZUŠ Březnice, ZUŠ Dobříš, ZUŠ Příbram I, ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, ZUŠ J. J. Ryby Rožmitál pod Třemšínem, ZUŠ Sedlčany a ZUŠ Sedlec-Prčice. Návštěvníci se mohou těšit na odpoledne plné různorodých skladeb a žánrů v podání mladých hudebníků. Festival se koná od 14.00 do 21.00.

SchoolStock 2026 je součástí celorepublikového festivalu ZUŠ Open, který je největší kulturní událostí svého druhu v České republice. Propojuje školy, žáky a veřejnost prostřednictvím koncertů, divadelních představení, výstav a workshopů napříč celou zemí a upozorňuje na důležitost uměleckého vzdělávání. Do projektu je zapojeno více než 440 základních uměleckých škol z celé ČR. ZUŠ Open pořádá Nadační fond Magdaleny Kožené ve spolupráci s Asociací ZUŠ ČR. Akce se koná za finanční podpory města Příbram.

■ Lucie Širmerová
ZUŠ Příbram I

Lípa Charlotty Masarykové má 100 let

Lípa Charlotty Masarykové v lesoparku Litavka nedaleko rybníčku Pod lípou má letos 100 let. Strom byl vysazen 25. dubna 1926 při tzv. stromkové slavnosti na počest Charlotty Masarykové, manželky prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Slavnost tehdy organizovala osvětová komise z Vysoké Pece a jejím cílem bylo nejen uctít památku významné osobnosti, ale také podpořit vztah obyvatel ke krajině a připomenout oběti první světové války. Lípa srdčitá, která dnes dosahuje výšky přibližně 24 metrů a obvodu kmene 305 centimetrů, byla v roce 2015 prohlášena za památný strom.

Přednáška pro nedoslýchavé

Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé, pobočka Příbram pořádá 20. května od 11.00 přednášku na téma „Potřebujete sluchadlo? Co pro to můžete udělat“. Prezentaci povede odborný technik a poradce Jaroslav Paur. Akce se koná na adrese Žežická 193. Pro více informací lze volat na číslo 603 570 340.

Nový domov pro seniory u Březnice

Stavební práce na novém domově pro seniory Senlife v Dobré Vodě u Březnice vstoupily do závěrečné fáze. Zařízení má být podle provozovatele uvedeno do provozu v červnu 2026. Před otevřením pro veřejnost se uskuteční den otevřených dveří, a to v sobotu 23. května od 14.00. Návštěvníci si budou moci prohlédnout prostory, konzultovat podrobnosti se sociálními pracovníky a zúčastnit se doprovodného programu.

inzerce

Venkovní rolety

sníží teplotu
v místnosti
až o 10°

almma
Ovládněte světlo.

Pro více informací
načtěte QR kód

☎ 222 590 590

@ almman@almma.cz

🌐 almma.cz

Střední průmyslová škola a VOŠ Příbram

S nástupem od 1. 9. 2026 v souvislosti s nárůstem žáků hledáme učitele v následujících oblastech:

- **Český jazyk a literatura**
- **Informatika** (všeobecná pro všechny obory)
- **Elektrotechnika** – Odborné předměty v oblasti elektrotechniky (elektrotechnika, elektronika, energetika, robotika, CAD, elektrotechnická měření...)
- **Informatika** – Odborné předměty v oblasti informačních technologií (hardware, informatika, programování, sítě, mikroprocesorová technika, aplikační software...)
- **Strojírenství** – Odborné předměty v oblasti strojírenství

Možnost i zkráceného úvazku

Pro bližší informace prosím kontaktujte sekretariát školy na e-mailu sekret@spspb.cz nebo telefonu **326 551 611**.

Tree Reality

Nejlépe hodnocená realitní kancelář
v Příbrami, 14 let zkušeností

- ✓ **Kvalita, transparentnost, bezpečnost**
- ✓ **Moderní prezentace, nové trendy**
- ✓ **Ekologicky šetrná realitka**
- ✓ **Certifikovaná makléřka**

www.treereality.cz • jana.smrckova@treereality.cz

tel. 603 229 362

Revitalizace vnitrobloku

Dětské a sportovní hřiště, nový mobiliář, veřejné osvětlení, chodníky, polozapuštěné kontejnery a také téměř čtyři desítky nových parkovacích míst - to je součást revitalizace vnitrobloku v Riegrově ulici. Práce byly zahájeny v polovině dubna, samotné revitalizaci předcházelo přeložení telekomunikačních sítí. „Revitalizace vnitrobloku v Riegrově ulici je celkem velkou stavbou. Původně jsme řešili požadavky na vytvoření nástupní plochy pro hasiče. Vznikl z toho projekt na kompletní úpravu prostranství, která v sobě má jak herní prvky, tak místa pro parkování, kterých je zde nedostatek,“ řekl starosta Jan Konvalinka. Stavbu bude realizovat společnost Silnice Nepomuk, která zakázku vysoutěžila za částku 10 793 200 korun včetně DPH.

Příběhy pamětníků v Příbrami již poosmé

I v letošním školním roce měli žáci na školách v Příbrami a okolí možnost zapojit se do vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů neziskové organizace Post Bellum. Za finanční podpory města Příbram, Hornického muzea Příbram a obcí Milín a Jince si žáci a studenti poslechli vyprávění devíti pamětníků a publicistickou formou je zpracovali do rozhlasových reportáží nebo krátkých videí. Výsledky své půlroční práce odprezentují na slavnostní veřejné závěrečné prezentaci projektu, která proběhne ve středu 20. května od 15.30 v sále ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami. V následujících vydáních Kahan zprostředkuje příběhy jednotlivých pamětníků.

Kovohutě oslavily 240 let od svého založení

V pátek 10. dubna to bylo přesně 240 let od roku 1786, kdy byla na současném místě na soutoku Litavky a Obecnického potoka zahájena stavba nové hutě. Hut' byla dokončena v roce 1793 u Lhoty u Příbramě na místě, kde pracovala již v roce 1632 malá huť na výrobu stříbra zpracováním rud z okolních ložisek. Hutnictví stříbra a olova na Příbramsku pak 21. dubna oslavilo 715 let. Před 15 lety k výročí 700 let hutnictví a 225 let Kovohutí byla sepsána kniha autorů Karla Vurma a Zdeňka Kunického. Před 20 lety v roce 2006 vznikla publikace 220 let Kovohutí. Za celou 715 letou historii hutnictví na Příbramsku od roku 1311 do konce března 2026 vyrobili hutníci téměř 2,3 milionu tun olova a přes 5000 tun stříbra. „Do 70. let minulého století se olovo vyrábělo z koncentrátů rud těžených převážně v příbramských dolech - a od roku 1973 už jen recyklací olověných odpadů, zejména autobaterií. Stříbro se vyrábí také již jen recyklací průmyslových odpadů,“ uvedl Miroslav Jarolímek, marketingový manažer Kovohutí Příbram. Výroba je sledována prostřednictvím historických pramenů, knih, výrobních deníků a v posledních letech v rámci elektronických databází.

inzerce

H
TESAŘSTVÍ TOMÁŠ HORÁČEK

...provádíme kompletní realizace střech a montáže střešních oken.
...dále nabízíme výrobu zahradních prvků (altány, pergoly...)
...vytvoříme grafický návrh a přesnou kalkulaci, kterou dodržíme.
Naším motem je odbornost, kvalita a poctivost.
Působíme na trhu již od roku 1997.

777 345 673
e-mail: tomas.horacek.mot@gmail.com
www.tesarstvipribram.cz

Pouť pedagogů na Svatou Horu

V sobotu 16. května se na Svaté Hoře uskuteční Pouť pedagogů. Toto setkání je určeno všem, kteří se věnují výchově a vzdělávání - učitelům, vychovatelům, ředitelům škol, katechetům, studentům pedagogických oborů i všem dalším, kterým leží na srdci formování mladé generace.

Program pouti začne v 10.00 mší svatou v bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Hlavním celebrantem bude Michal Podzimek z Technické univerzity v Liberci. Po bohoslužbě bude následovat diskuse o křesťanství v pedagogice, která nabídne prostor k zamyšlení nad tím, jak mohou křesťanské hodnoty inspirovat dnešní školství i každodenní práci učitelů.

Po krátkém osobním volnu, které mohou přítomní využít třeba k občerstvení, bude ve 13.00 možnost prohlídky svato-horského areálu, který patří k nejvýznamnějším poutním místům v České republice. Pouť pak ve 14.00 zakončí společné požehnání u Korunovačního oltáře.

Poutní místo Svatá Hora, které po staletí přitahuje poutníky z celé země, nabízí jedinečné prostředí pro chvíli zastavení, modlitby i přemýšlení o smyslu pedagogické práce. Vždyť právě učitelé patří mezi ty, kdo mají velký vliv na utváření hodnot, charakteru a budoucnosti společnosti.

■ Miloš Szabo
Svatá Hora

Cesta k rodině pomáhá pěstounům

V regionu začíná působit nová doprovodná organizace Cesta k rodině, která nabízí podporu pěstounským rodinám v ORP Černošice, Beroun, Dobříš, Hořovice, Kladno, Příbram, Rakovník, Rokycany a Slaný. Zapsaný spolek pomáhá pěstounům v každodenní péči o děti. „Řešíme společně běžné starosti i nečekané krizové momenty a snažíme se, aby péče o svěřené dítě byla dlouhodobě udržitelná, stabilní a naplňující. Součástí naší práce je také osvětová činnost, díky níž se snažíme široké veřejnosti přibližovat význam pěstounství a podporovat pozitivní povědomí o dětech vyrůstajících mimo vlastní rodinu,“ řekla odborná garantka organizace Daniela Kaháčková. Spolek Cesta k rodině má svou kancelář v Hořovicích na Palackého nám. 200. Více informací je na webu cestakrodine.cz.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

HUDEBNÍ FESTIVAL
**Antonína
DVOŘÁKA**
PŘÍBRAM

57

UŽIJTE SI KVĚTEN S ANTONÍNEM DVOŘÁKEM 😊

JAN NOVÁK & LUKÁŠ KLÁNSKÝ 1. 5.

Benefiční koncert pro vilu Rasalku

ONDŘEJ SEJKORA & JOSEF JANDA 5. 5.

Ondřej Sejkora – kontrabas
Josef Janda – viola

JK VOICES 7. 5.

CELLO REPUBLIC 9. 5.

BEN GOLDSCHIEDER & ZEMLINSKÉHO KVARTETO 14. 5.

Ben Goldscheider (Velká Británie) – horna
Zemlinského kvarteto

KALABIS QUINTET 16. 5.

FILHARMONIŠTĚ: HRAVÝ WOODWIND 19. 5.

Marta Bílá – hoboj
Simona Vaňková – klarinet
Lucie Kitzlerová – fagot

KONCERT ZUŠ OPEN 19. 5.

RYTMY BEZ HRANIC 23. 5.

Antonín Procháčka
Štěpán Hon
Ladislav Bilan ml. – bicí nástroje

ELY CONSORT SACRED CHOIR 24. 5.

QUARTET FOR THE EARTH 26. 5.

KONCERT LAUREÁTŮ 28. 5.

Natálie Šmausevová – soprán
Jonatan Müller – baryton
Ahmad Hedar – klavírní doprovod

TRIO BOHÉMO 30. 5.

Program
ke stažení

více informací na www.hfad.cz

Mezi horníky a hudebními hvězdami: Příbram se chystá na událost roku

V druhém červnovém víkendu Příbram ožije oslavami hornictví. Jubilejní Setkání hornických měst a obcí České republiky a Evropský den horníků a hutníků jsou příležitostí nejen si připomenout význam hornictví pro náš region, ale také ukázat, že jeho tradice zůstává stále živá.

Snímky připomínají 20. Setkání hornických měst a obcí České republiky, které se před deseti lety konalo v Příbrami.

Foto (3×): František Gahler

Více než dvanáct set účastníků má přijet na hornickou slávu, která se v Příbrami uskuteční ve dnech 12. až 14. června. Město hostí hned dvě významné události. Jubilejní 30. Setkání hornických měst a obcí České republiky se k nám vrací po čtvrté, konal se zde již první ročník v roce 1997 a také desáté i dvacáté výroční setkání. Mezinárodní přesah bude mít 19. Evropský den horníků a hutníků. Letos si rovněž připomínáme 810. výročí první písemné zmínky o Příbrami. Významné akce doprovodí řada oficiálních aktivit města, a především kulturní a společenský program pro veřejnost.

Do příprav a samotného programu se zapojí i místní školy. „Zatímco středoškoláci budou členy realizačního týmu, děti z příbramských základních a mateřských škol vytvoří výtvarné práce a také se v kostýmech permoníků zúčastní slavnostních průvodů stejně jako před deseti lety při oslavách 800. výročí města. V letošním roce se o naši hornické historii bude ve školách i školkách i více hovořit,“ řekl příbramský starosta Jan Konvalinka.

KONCERTY NA NÁMĚSTÍCH, PARÁDY V ULICÍCH

Kromě oficiálních částí programu, kdy členy hornických organizací potkají i zástupci

města, naplní víkend koncerty známých jmen celostátní i příbramské hudební scény. Náměstí 17. listopadu v pátek přivítá písničkáře Pokáče, zpěvačku Lenny a kapelu Mňága a Žďorp. V sobotu ho pak roztančí hudebník Vojtaano a místní legenda Špejbl s Helpers. Z pódia na ná-

městí J. A. Alise fanoušky v pátek pozdraví Idol z lodi, Jazz Faces a Malibu. Sobotní koncertní šňůru pak na březohorském náměstí zahájí Příbramský Blues Band, který vystřídá Ginevra následována Michalem Prokopem, Vane-sou Harbek a finále bude patřit punkovým E!E.

Hudební program nabídne i vystoupení hornických kapel, které budou hrát po oba dny v areálu dolu Marie.

V pátek večer projde městem první z hornických průvodů - Malá hornická paráda za účasti kapely, světloňošů a hornických spolků v krojích. Takzvané čepobití vyjde od kulturního domu, přes nám. 17. listopadu k dolu Marie. Po hornické mši na Svaté Hoře povede sobotní Velká hornická paráda starou částí Příbrami přes Hrabákovu ulici a Jiráskovy sady na náměstí T. G. Masaryka. Trasa posledního z průvodů, který je na programu v sobotu odpoledne, vede od Ševčinského dolu k dolu Anna.

HORNICTVÍM ŽIJEME

V sobotu budou otevřeny všechny areály Hornického muzea Příbram, které pro tuto příležitost vybuduje středověkou hornickou vesnici v areálu dolu Anna, kde se návštěvníci seznámí s tradičními řemesly a rýžováním zlata. Na Anně bude zpřístupněna také nová výstava s názvem Z historie Příbrami a báňské činnosti v díle Jana Čáky a žáci ze ZŠ Březové Hory předvedou divadelní hru na hornické téma. Po celou sobotu zabaví děti aktivity organizované Domem dětí a mládeže Příbram u dolu Marie. Návštěvníci se zde mohou těšit také na program partnerů akce - Kovohutí, Diama, Euro Sitexu a CVP Galvaniky.

Součástí akce bude ocenění těch, kteří udržují hornictví stále živé. Ceny Český Permon jsou udělovány osobnostem a institucím, jež se významně zasloužily o uchování a rozvoj hor-

Partneři akce

Generální partneři: Kovohutě Příbram, Středočeský kraj

Hlavní partneři: SVZ Centrum, Diama, Bobcat CZ, CVP Galvanika, Gas Storage CZ, Severočeské doly, Norican Czech, Euro Sitex, Veolia

Partneři: VOZP, Auto-Poly, Steiner & brokers, ZAT, Trox, Tomis CZ, Vyladěný internet, Kooperativa, Pbtisk, MPC System, Primagra, ACS International, 2JCP

Mediaální partner: Rádio Blaník

Program hornických setkání

Pátek 12. června

- 18.00-20.00 Slavnostní zahájení 30. Setkání hornických měst a obcí ČR a 19. Evropského dne horníků a hutníků v Estrádním sále Kulturního domu
20.30-21.30 Malá hornická paráda - čepobití (trasa: Kulturní dům, třída Osvobození, nám. 17. listopadu, Politických vězňů, Kladenská, důl Marie)

náměstí 17. listopadu

- 17.00-18.00 Pokáč
19.30-20.30 Lenny
21.30-22.30 Mňága a Žďorp

náměstí J. A. Alise

- 17.30-19.00 Idol z lodi
20.00-21.30 Jazz Faces
22.00-00.00 Malibu

Pokáč

Mňága a Žďorp

důl Marie

- 19.00-21.00 Dechový hornický orchestr Severočeských dolů
21.30-23.30 Bergbau und Hütten Traditionsmusik Arnoldstein

Sobota 13. června

- 10.00-11.00 Hornická mše na Svaté Hoře
11.00-12.30 Velká hornická paráda městem (trasa: Balbínova, Hrabáková, Hornická, Jiráskovy sady, Hailova, kruhový objezd na nám. T. G. Masaryka, Hailova, Jiráskovy sady, Lázeňská, Pražská, nám. T. G. Masaryka)
12.30-13.30 Slavnostní ceremoniál na nám. T. G. Masaryka
15.15 Průvod z Ševčinského dolu k dolu Anna
16.00-18.00 Program v areálu dolu Anna (středověká hornická vesnice s ukázkami řemesel a rýžování zlata, slavnostní zpřístupnění výstavy Z historie Příbrami a báňské činnosti v díle Jana Čáky, divadelní vystoupení žáků ZŠ Březové Hory)
18.00-19.00 Vyhlášení cen Český Permon v kostele sv. Vojtěcha

náměstí J. A. Alise

- 15.00-16.00 Příbramský Blues Band
17.00-18.00 Ginevra
19.00-20.30 Michal Prokop Trio
21.00-22.00 Vanesa Harbek
22.30-00.00 E!E

důl Marie

- 10.00-18.00 Program podniků Diama a Kovohutě
10.00-18.00 Program partnerů akce
16.00-17.00 Rudarska godba Hrastnik
18.00-19.00 Salinenmusikappelle Bad Ischl
20.00-21.00 Bergbau und Hütten Traditionsmusik Arnoldstein
22.00-23.00 Pihalni Orkester Rudnika Mežica

náměstí 17. listopadu

- 18.00-19.00 Vojtaano
20.00-22.00 Špejbl s Helpsr

Hornické muzeum Příbram

- 9.00-18.00 Program ve všech areálech

Program státního podniku Diama

- 10.00-15.00 Den otevřených dveří v archivu Diama Příbram v Brodě a v čistírně důlních vod Dubenec

Neděle 14. června

- Zakončení hornického víkendu poznáváním zajímavostí města a jeho okolí

Michal Prokop

Vojtaano

nických tradic v České republice. Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky je vyhláší v pěti kategoriích: hornický folklór, záchrana technických památek, největší počin roku, celoživotní dílo a mimořádná cena. Sošky Permona na podstavci ve tvaru zvonku - symbolu hornického řemesla a tradic - budou

předány v sobotu v kostele sv. Vojtěcha na Březových Horách.

■ Stanislav D. Břeň

Hornictví dříve a dnes

V souvislosti s červnovými připomínkami hornické historie a tradic se nabízejí úvahy, zda a jak se promítá i do současného dění ve městě. Oslovili jsme osobnosti a subjekty, které se starají o odkaz hornictví a hutnictví v Příbrami, a přinášíme jejich pohled a odpověď na otázku: Co znamenalo hornictví pro Příbram v minulosti a jaký význam má dnes?

Příbramská Stříbrná huť kolem roku 1900.

Foto: archiv Kovohutí Příbram

JOSEF VELFL (HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM)

Hornictví sehrálo v minulosti Příbrami zcela mimořádnou roli. V historii se sice nemá používat slůvka „kdyby“. Přesto se nám nabízí hypotéza konstatující, že bez báňské činnosti bychom dnes žili ve venkovském, zhruba patnáctitisícovém městečku, podobném těm, která známe z blízkého i širšího okolí. Montánní podnikání zde probíhalo od nepaměti. Podle archeologických nálezů dokonce již před naším letopočtem, podle písemných pramenů od počátku 14. století, s etapami prosperity, následného úpadku, zmaru a hledání nových cest, jak je to v této pracovní činnosti obvyklé. To vše ovlivňovalo vývoj Příbrami.

Vzpomínaný boom přišel v období industrializace ve 2. polovině 19. století a zaznamenal četné primáty: Poprvé ve středoevropském rudném hornictví aplikaci drátěných těžních lan, parních a stoupacích strojů. Poprvé na světě dosažení kilometrové hloubky s využitím jednoho lana, nejvíce stříbra vytěženého v habsburské monarchii a zároveň vznik centra vysokého báňského školství, jediného v severozápadní části Rakouska-Uherska. Bohužel i největší důlní neštěstí do té doby na světě při těžbě rud. A ve století dvacátém? Poprvé v dějinách Československa byla zavedena flotace v úpravnictví nebo opětovně překonána největší hloubka dolů v Evropě. V rámci uranového hornictví ve 2. polovině 20. století pak rovněž přišla řada rekordů a zejména skutečnost, že se zde vytěžilo nejvíce této strategické suroviny na území našeho státu. Ačkoli se uran na Příbramsku nedobývá od roku 1991 a na území ČR od roku 2016, zaujímá i nyní naše republika díky bohatosti příbramského ložiska prestižní 12. místo mezi největšími těžáři světa, v čele s Kanadou a USA. V novodobé historii zaslouží pozornost též vybudování podzemního zásobníku plynu, pyšnicího se evropskými parametry, a další „nej“.

Hornictví zákonitě způsobilo výrazný zásah do krajiny. Stopy po starší důlní činnosti sma-

zal čas a snažení člověka. Tato místa jsou dnes naopak vyhledávanými přírodními lokalitami – březohorský vrch Koráb, okolí Svaté Hory, Padák, Hatě, údolí Litavky, lesopark u dolu Vojtěch a další. Jiná místa na svoji šanci teprve čekají. Báňské podnikání v 19. a 20. století přispělo ke vzniku mnoha hodnotných staveb ve staré části města a částečně i v sídlištní aglomeraci. V průběhu 50.-70. let 20. století však bylo hornictví zneužito pro chybná rozhodnutí mocných té doby a výsledkem se stala likvidace podstatné části historického jádra města. Na jedné straně zajištění bytových podmínek a sociálního zázemí lidí zaměstnaných převážně v hornictví, na straně druhé trvalé jizvy na původní tváři města. Navíc neschopnost tehdejšího režimu řešit pro budoucí generace např. otázky dopravní infrastruktury, dnes tolik potřebný silniční obchvat, podzemní průtahy či parkovací kapacity. Přitom báňský závod by to tehdy dokázal vyřešit. Stačí připomenout např. realizaci důmyslného přiváděče vody desítky kilometrů od Želivky do Prahy, stavbu metra, tunelů a podobně. Hornictví poskytlo četné pracovní příležitosti a zároveň tato činnost byla zneužita v době totality nucenou prací tzv. nekmenových sil z řad politických vězňů, stoupců demokracie, mezi kterými se mj. paradoxně ocitli i nejvyšší představitelé dolů (první ředitel Bohuslav Hegner v roce 1951 odsouzen na doživotí, ředitel Karel Boček odsouzen za generální stávkou proti okupaci v roce 1968 a zastavení dodávek uranu do SSSR na 13 let).

Někdejší slávu a tradice hornictví dnes uchovávají pro příští generace zejména zdejší oborové spolky a také Hornické muzeum Příbram, národní kulturní památka, které je spolu se Svatou Horou hlavními turistickými lákadly v regionu. Patří zároveň mezi největší svého druhu u nás i v Evropě, dosáhlo mezinárodního věhlasu, je držitelem řady ocenění a strážcem paměti příbramského hornictví. Ne náhodou se kouzelná architektura Ševčinského dolu v areálu muzea dostala ve výtvarné podobě dokonce

na platidlo. ČNB vydala zlatou minci v nominální hodnotě 2500 Kč, na jejíž jedné straně je právě silueta této národní kulturní památky, jako jediná stavba v historii Příbrami. I to je odkaz hornictví pro dnešek.

ZDENĚK KUNICKÝ (CECH PŘÍBRAMSKÝCH HORNÍKŮ A HUTNÍKŮ), MIROSLAV JAROLÍMEK (KOVOHUTĚ PŘÍBRAM)

První zmínka o příbramském hutnictví stříbra a olova, a tedy i o příbramském hornictví, pochází podle darovací listiny z 21. dubna 1311, což je letos 715 let. Do počátku 20. století byla těžba a zpracování olovnato-stříbrných rud pro rozvoj Příbrami velmi důležitá. Doby, kdy se dařilo těžbě a výrobě stříbra a olova (a poté těžbě uranové rudy), byly vždy příznivé i pro rozmach města. Příbramská huť – dříve stříbrná a od 20. let 20. století již spíše olovená, kdy z vytěžených rud vyrobené olovo získalo větší důležitost než stříbro – z rudy vyráběla stříbro a olovo. Od počátku byla součástí příbramského horního závodu a prožívala s ním doby dobré i zlé. Se současným zpracováváním odpadů olova a stříbra docházelo postupně k oddělování činnosti hutě od příbramských dolů. Od roku 1951 pracuje huť nezávisle na příbramském revíru. Sklesající těžbou olovnato-stříbrných rud ve 2. polovině 20. století na Příbramsku přebírá důležitost těžba uranové rudy, která měla do 90. let 20. století další významný dopad na rozvoj města a okolí, na činnost Kovohutí však měla jen malý vliv.

Olovo a stříbro, vytěžené našimi předky a v příbramské huti vytavené do kovu, můžeme nadále opakovaně znovu a znovu vyrábět recyklací. Činnost našich předků si připomínáme s velikou úctou. V roce 2011 jsme u příležitosti 700 let slavnostně odhalili památník příbramského hutnictví nedaleko Bohutína, u cyklostezky vedoucí k vodní nádrži Pilská. Na stejném místě stojí naše stříbrno-olovená huť přesně 240 let – od 10. dubna 1786. Celý letošní rok 2026 je protká oslavami tohoto významného výročí. Připravujeme fotopublikaci Kovohutě v čase (240 let Kovohutí Příbram), která je volným pokračováním publikace 220 let Kovohutí 2006 a knihy 700 let hutnictví + 225 let Kovohutí 2011.

Na tradice zároveň navazujeme Hutnickým muzeem v areálu Kovohutí, Cechem příbramských hutníků-olovářů založeným v roce 1974 či spoluprací s Hornickým muzeem Příbram v čele s ředitelem Josefem Velflem. Díky úzké kooperaci s Cechem příbramských horníků a hutníků se rádi setkáváme s pracovníky bývalých uranových dolů. Jsme také hrdým generálním partnerem letošního jubilejního 30. Setkání hornických měst a obcí ČR a současně 19. Evropského dne horníků a hutníků 12. až 14. června v Příbrami. Na této akci oslavíme 240 let Kovohutí Příbram se širokou veřejností.

JOSEF KOVÁŘ (SPOLEK ŘIMBABA)

Již v dávné historii (pověst o Horymírovi) bylo Příbramsko známé především těžbou stříbra. Těžbu stříbrných rud dokládá předání hutí příbramskými měšťany v roce 1311 pražskému biskupovi Janovi IV. z Dražic. Nejstarší dochovaná horní kniha se datuje k roku 1527. V době průmyslové revoluce byla Příbram, kde měly sídlo státní doly, významným producentem stříbra a olova v Evropě. Těžba v rudných a uranových dolech byla ukončována usnesením vlády, kdy došlo v letech 1978, 1989 a 1991 k vyhlášení útlumových programů souvisejících s poklesem cen barevných kovů, stříbra, zlata a neochotou státu ztrátovou těžbu dotovat. Celková produkce kovů rudných dolů představovala 518 kilotun olova, 38 kt zinku, 3,8 kt stříbra a 11 kt antimononu. Produkce uranových dolů činila 48 kt oxidu uraničitého. Doly byly významným zaměstnavatelem a práci zde nalézaly celé generace.

Pro mnohé naše členy bylo hornictví zaměstnáním ať v dělnických, nebo technických profesích. Po útlumu těžby v konci 90. let minulého století byla většina bývalých zaměstnanců rudných a uranových dolů nucena změnit zaměstnání, přeškolit se na nové profese nebo prostě odejít do důchodu. Většina z nich však s nostalgií vzpomíná na své bývalé povolání. V současnosti odštěpný závod Příbram státního

Důl Anna.

Foto: Hornické muzeum Příbram

podniku Diama zahlučuje následky předchozí hornické činnosti, provádí těžbu a třídění kameniva na bývalých odvalech a realizuje jeho prodej zejména pro dopravní stavby. Dále se vyjadřuje ke stavbám z hlediska poddolování a naplňuje vize státního podniku.

Spolek Řimbaba dnes vyvíjí svoji činnost v areálu bývalého dolu Řimbaba na Vysoké Peci, a hornickou minulostí se zabývá pouhých 20 let. V areálu buduje skanzen s expozicemi

zaměřenými na historii hornictví a částečně i obce. Nedílnou součástí skanzenu je ateliér a expozice příbramského malíře Karla Hojdena, kovárna, truhlárna, drobná historická zemědělská technika a stálá výstava betlémů. Pýchou spolku je funkční báňská technika (vrtací vůz VV-4 a VV-2, přepravníkový nakladač Cavo-310 a důlní bagr NL-12V). To je připomínka hornické minulosti příbramského regionu a hornické obce Bohutín.

inzerce

Ryze česká rodinná realitní kancelář
36 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Pronájem garáže v Příbrami IV, ul. Březnická, za obchodem Koruna, perfektní stav.
Cena: 2 tis. Kč/měsíc

Prodej úsporného RD v Příbrami V – Zdaboři. Pozemek 1338 m². Dispozice 7+1, garáž. ENB: C.
Cena: 12,9 mil. Kč.

Prodej stavebního zařízovaného pozemku 1362 m² v Příbrami – Orlově.
Cena: 4,7 mil. Kč

Pronájem pěkné kanceláře 26,8 m² ve 2. patře v domě z roku 2001. Příbram II, Mariánské údolí. ENB: G.
Cena: 5 tis. Kč/měsíc + služby

Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme.
Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

ZUŠ PŘÍBRAM I

ZÁPIS ŽÁKŮ

ZUŠ Příbram I,
nám. T. G. Masaryka 155

pro školní rok 2026/27

11.–13. 5. 2026

Pevný harmonogram a výběr konkrétního termínu v on-line přihlášce (od 11. 4. 2026) na:

zuspribram.cz

Jak těžit z hornické tradice

Toto vydání Kahanu se věnuje především červnovým hornickým slavnostem. V této souvislosti redakce oslovila zastupitelské kluby s otázkou: Dokáže (a jak) město těžit z hornické tradice a tohoto historického dědictví také v současnosti? Zveřejňujeme vyjádření klubů, které na otázku odpověděly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

ALEŠ BARÁŠEK, ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Příbram a hornictví k sobě patří. Jsou to naše kořeny, díky kterým víme, odkud pocházíme a že tu nejsme jen náhodnými kolemjdoucími. Jenže ruku na srdce: Příbram už dávno není hornickým městem a pro nastupující generaci je šachta stejně vzdálená jako středověk. Dokážeme z této historie ještě dnes něco vytěžit, nebo jen oprašujeme skanzen, který mladé neoslouvuje?

Ona pomyslná „živá krev“ města a jeho know-how totiž nejsou budovy, úřady ani politické deklaráce. Jsou to lidé. Jsou to trenéři v našich sportovních klubech, kantoři, organizátoři volnočasových aktivit a srdcaři, kteří v Příbrami mají tak potřebný elán a houževnatost. Právě na těchto lidech a jejich schopnostech musíme stavět. Hornictví nám zanechalo dědictví v podobě odvahy a technického ducha - a tyto hodnoty musíme přenášet dál, ale moderním jazykem.

Problémem mnoha dnešních akcí je jejich „jednorázovost“. Často působí jako marketingový výkřik poplatný volebnímu cyklu. Mladá generace má ale citlivý radar na umělost. Pokud akce vzniká jen jako politické PR, nemůže zapustit kořeny. Dobrým příkladem je Příbramská svatohorská šalmaj - původně spolkový projekt dokázal, že tradice může mít duši a lidé ji přijmou za svou, protože je autentická a tvořená srdcem.

Co lze v tomto směru zlepšit?

Konec jednorázových výkřiků: Město nepotřebuje desítky nahodilých akcí „pro všechny a nikoho, ale hlavně zadarmo“. Potřebujeme kontinuitu. Tradice se nebuduje jedním plakátem, ale roky trpělivé práce zdola.

Podpora namísto dirigování: Role města by neměla být v diktování, co se má slavit, ale v podpoře komunit a lidí, kteří už něco reálného tvoří.

Propojení generací: Pokud chceme, aby mladí ctili minulost, musíme jim ji ukázat skrze moderní trendy - sport, technologie nebo neformální komunitní život.

Tradice mají cenu jen tehdy, když nám pomáhají růst. Příbram má na čem stavět, ale nesmí zůstat jen u vzpomínání. Musíme zakládat tradice nové - takové, které budou dávat smysl i těm, kteří se narodili dávno po vyjetí posledního vozíku. Protože město nedělají volební hesla, ale lidé, kteří v něm chtějí žít.

JAN HEJHAL, OBČANSKÁ DEMOKRATICKÁ STRANA

Příbram se i po útlumu těžby stále opírá o svou hornickou minulost, která zůstává důležitou součástí identity města i významným lákadlem pro návštěvníky. Velkou zásluhu na tom má především Hornické muzeum Příbram, které patří k největším svého

druhu v Evropě a dlouhodobě přitahuje návštěvníky.

Významnou osobností spojenou s rozvojem a propagací hornického dědictví je Josef Velfl, který se dlouhodobě zasazuje o zachování historických objektů a o ožívování hornické tradice ve městě. Díky jeho práci a úsilí celého týmu se daří udržovat hornictví jako živou součást Příbrami.

Velmi pozitivní je, že muzeum dokáže tradici přibližovat veřejnosti moderní a atraktivní formou. Mezi úspěšné a oblíbené akce patří např. Prokopská pouť, Evropský den horníků a hutníků, noční prohlídky dolu nebo tematické programy pro školy, školky a rodiny s dětmi. Tyto akce ukazují, že hornictví může být stále zajímavé i pro mladší generaci.

Významnou příležitostí pro další rozvoj je i konání prestižních akcí (30. Setkání hornických měst a obcí ČR a 19. Evropský den horníků a hutníků), která proběhne ve dnech 12.-14. června 2026 v Příbrami. Očekává se účast přibližně 1200 hostů z Česka i zahraničí, což představuje jedinečnou možnost, jak město zviditelnit, podpořit cestovní ruch a posílit jeho postavení jako centra hornické tradice.

Do budoucna by město mohlo ještě více podpořit propagaci těchto aktivit, a to zejména mimo region. Velký prostor je zejména v moderním marketingu, spolupráci s oblastí cestovním ruchem a vytvářením ucelených zážitků, které by návštěvníky motivovaly zůstat déle ve městě. Ambicí Příbrami by mělo být, aby se dlouhodobě profilovala jako významné centrum hornické tradice a aby tato historie byla nejen připomínkou minulosti, ale i reálnou příležitostí pro další rozvoj města.

ANTONÍN SCHEJBAL, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Příbram a hornictví k sobě neodmyslitelně patří. Přesto se jako člověk narozený několik let po definitivním ukončení těžby cítím při hodnocení tohoto dědictví trochu nepatříčně. S veškerou skromností musím přiznat, že nejsem ten pravý pro hodnocení.

Jako zajímavé akce vázající se k historii hornictví můžeme zmínit například Královské stříbření v Kutné Hoře s pochodem městem ve středověkých kostýmech. Další zajímavou událost nalezneme ve slovenské Banské Štiavnici. V rámci Salamandrového průvodu se postavy v historických kostýmech vlní v nočních ulicích s rozsvícenými světly ze strany na stranu, čímž napodobují pohyb mloka.

Letos v červnu se do Příbrami sjedou lidé z celé republiky i ze zahraničí na 30. Setkání hornických měst a obcí. Podle dosud dostupného programu se zdá, že půjde o povedenou akci. Je to přesně ten moment, kdy město

může ukázat, že jeho hornické srdce stále bije - a to i pro nás, kteří jsme éru těžby poznali už jen z vyprávění.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Příbram není jen místem, kde žijeme, ale také místem, které bylo po staletí centrem těžby a zpracování nerostných surovin. Naše město nese v sobě silnou stopu hornické tradice, která tu trvá po staletí. Byla to staletí vzestupů a pádů. Zmíním třeba slavnou dobu těžby olovnato-stříbrných rud, průmyslovou revoluci v 18. století, nebo velkou důlní tragédií v roce 1892, které zasáhly celé město.

Hornictví formovalo Příbram v dobách minulých a stále ovlivňuje naši současnost. Ale je to i něco, co by mělo ovlivnit naši budoucnost - připomínat nám naši historickou sílu a vytrvalost, které nám dávají potřebnou motivaci čelit i dnešním výzvám.

Na hornictví na Příbramsku je fascinující nejen jeho dlouhověkost, ale i způsob, jakým nás historie učí. Mnohé z těžkostí, kterým jsme čelili, nás připravily na lepší a odpovědnější rozhodování pro budoucnost. Těžba rud a její odkaz v podobě Kovohuti Příbram, Hornického muzea Příbram, hornických a hutnických spolků a dalších iniciativ nám stále připomínají, jak důležitá je tato tradice pro naši identitu.

Příbram a Březové Hory se od svých počátků spojují s těžbou rud. To, co se zpočátku jevílo jako technická nutnost, se postupně změnilo v průmyslový fenomén, který utvářel nejen městskou krajinu, ale i samotnou strukturu života našich předků. Od 12. století, kdy se začala těžit olovnato-stříbrná ruda, přes dramatické události 17. a 19. století až po nástup těžby uranu po druhé světové válce, byly příbramské doly centrem ekonomického života naší země.

Důlní katastrofa z roku 1892, která vzala životy 319 lidí, je mementem toho, jak těžká a nebezpečná práce byla součástí života nejen horníků, ale i jejich rodin. Měli bychom si tyto tragické události připomínat a vážit si práce, kterou naši předci vykonali.

Dnes, když se město rozvíjí v nových oblastech, musíme si neustále připomínat, jak důležitá byla tato historie pro náš rozvoj a stabilitu. Stejně jako kdysi naši předci z Příbrami vytvářeli hodnoty, které byly důležité nejen pro ně, ale i pro širší region, i dnes máme šanci přispět k budoucnosti našeho města. Musíme dbát na to, aby moderní Příbram, ať už v oblasti technologií, kultury nebo turistiky, nezapomněla na to, co nám tato historie dala.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

invia
Příbram

Moře zájezdů
a ceny pod pantoflem

Léto
2026

📍 Příbram, Střelecká 27

✉️ pribram@invia.cz

☎️ 775 914 277

☰ **Střední Čechy**
Český rozhlas

*Žijeme tu
s vámi*

**Rádio
vašeho kraje**

Příbram ❤️ 100.0 FM

Zájem dětí o pohyb nemizí

Dům dětí a mládeže (DDM) patří v Příbrami k zavedeným organizacím. Zaměřuje se na volnočasové aktivity, a to nejen pro nejmladší generaci. „Závodně jsem se věnovala lezení. Ovlivnilo mě natolik, že jsem se začala zabývat pedagogikou volného času,“ říká Světlana Kadlecová, která organizaci vede od roku 2024.

Světлана Kadlecová.

Foto: archiv SK

DDM DOST LIDÍ V PŘÍBRAMI ZNÁ. PŘESTO, MŮŽETE VAŠI ORGANIZACI PŘEDSTAVIT TĚM, KDO SE S NÍ JEŠTĚ NESETKALI ČI JE ZAJÍMÁ SOUČASNÁ ČINNOST?

Domy dětí a mládeže a střediska volného času jsou školská zařízení pod MŠMT, která poskytují zájmové vzdělávání pro děti, mládež i dospělé. Řídíme se vyhláškou o zájmovém vzdělávání a školským zákonem, navazujeme na rámcové vzdělávací programy, což je kurikulární dokument. DDM provozuje hlavně zážitkovou pedagogiku. Organizujeme pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost, příležitostnou zájmovou činnost, tábory, spontánní a osvětové aktivity. Pracujeme s talenty a připravujeme také komunitní setkávání a podílíme se na akcích města.

VEDENÍ DDM JSTE PŘEVZALA PŘED ROKEM A PŮL. PŘINESLA JSTE DO FUNKOVÁNÍ ORGANIZACE KONCEPČNÍ ČI JINÉ ZMĚNY A JAK SE VÁM DAŘÍ NAPLŇOVAT VAŠE PŘEDSTAVY?

Začátky bývají vždy složitější a pro mě jde o první zkušenost s vedoucí pozicí. Přestože jsem pracovala jako pedagožka volného času, teď se učím nové věci a osahávám si kompetence ředitelky. Čerstvě po nástupu bylo mou hlavní starostí zjistit stav budovy a organizace jako takové. Postupně dáváme věci dohromady, došlo i na personální změny. V první řadě jsme ale museli řešit technické výzvy budovy.

KTERÉ KONKRÉTNÍ NEDOSTATKY JSTE NAPRAVOVALI?

Máme za sebou turbulentní rok. Mimo jiné se podařilo modernizovat plynovou kotelnou a požární bezpečnostní systém. Máme nové datové

rozvody, abychom vůbec mohli pracovat a komunikovat.

REDESIGNEM PROŠLY I WEBOVÉ STRÁNKY.

Co se týká koncepčních změn, je snahou dostat DDM více do povědomí. Svou určitou slávu měl, ale podle mého názoru trochu upadala a bylo potřeba reagovat na aktuální poptávku a zkusit obměnit nabídku. Lepší komunikaci jsme nastavovali jak uvnitř organizace, tak vně. Přiznám se, profituji i ze zkušeností a dobrých vztahů, které jsem získala při práci v městské organizaci. Kromě participace na akcích města navazujeme spolupráci se školami, dalšími spolky a zařízeními, jako třeba Lesní MŠ Kozičinský Klabánek, Odraz, Bedna, Elrond nebo dalšími domy dětí a mládeže ve Středočeském kraji, například v Hořovicích, Berouně a v Rakovníku.

EXISTUJÍ ROZDÍLY MEZI JEDNOTLIVÝMI DDM V REGIONU?

Ano a jsou značné, ať už v materiálním a technickém vybavení, zaměřením či velikostně. DDM Příbram patří momentálně k těm menším, ale s potenciálem zacílit na velkou oblast, kde můžeme působit. Do trochu horší pozice nás dostává fakt, že určité aktivity už převzaly samy školy nebo jiné subjekty zaměřené na volnočasové aktivity dětí. V Příbrami funguje množství sportovních klubů a kroužků. DDM nedisponuje dostatečnými prostory pro tento typ vyžití, což nás limituje.

MÁTE SAMA ZKUŠENOST Z DĚTSTVÍ S VOLNOČASOVÝMI KROUŽKY?

Navštěvovala jsem dům dětí a mládeže ve městě, kde jsem vyrůstala. Jezdila jsem na minikárách, absolvovala takzvané noční výsadky. Tíhla jsem ke sportu a chodila také na kroužky pořádané školou nebo jinými organizacemi. Závodně jsem se věnovala lezení. Ovlivnilo mě natolik, že jsem se začala zabývat pedagogikou volného času a dvanáct let učila lezení nejen v Praze. Hodně mě to zformovalo.

SLYŠÍME NÁZORY, ŽE DĚTI JSOU V DNEŠNÍ DOBĚ ZAHLCENY PŘEMÍROU RŮZNÝCH KROUŽKŮ. JE PODLE VÁS DŮLEŽITÉ, ABY MĚLY VOLNÝ ČAS ORGANIZOVANÝ NĚJAKOU AKTIVITOU, NEBO SI MAJÍ DOPŘÁT I „NICNEDĚLÁNÍ“?

Všichni víme, že děti tráví dvě, tři i více hodin denně v digitálním světě. A je to přirozená součást jejich života. Měli bychom ale hledat cestu a naučit se, jak s tím dobře hospodařit. Zároveň nemizí zájem o pohyb, protože vzniká potřeba nějakým způsobem kompenzovat čas u obrazovek.

Domy dětí a mládeže představují unikátní formu trávení volného času. Program není tak svázaný jako ve škole, ale má podobu vzdělávání pod pedagogickým vedením. Vzděláváme se po celý život a DDM si mohou dovolit reago-

vat na aktuální potřeby společnosti a snažit se je převést do vzdělávání. Přestože není jejich činnost striktně řízená, jsou nastavena pravidla a směr. Máme prostor pracovat s talenty a danými dětmi a rozvíjet jejich kompetence. Na jedné straně tedy nabízíme vysoce zaměřenou činnost a na té druhé volnější program s prožitkem. Vždycky směřujeme k tomu, aby se děti cítily dobře a měly vybudovaný bezpečný prostor. Učíme je efektivně využívat vlastní čas, i když to bude jen odpočinek. V případě práce s technologiemi by je měly umět používat účelně. Všechny tyto oblasti pak musí být vyvážené.

A UČÍTE DĚTI PRACOVAT S TECHNOLOGIEMI, ABY PRO NĚ BYLY PŘÍNOSNÉ?

To se děje zcela běžně. Například na tvořivých kroužcích hledají lektory inspiraci na internetu a sociálních sítích, na dobrodružných kroužcích nebo táborech chodí s mobily po souřadnicích nebo plní úkoly třeba po načtení QR kódů. Zároveň by měly používat vlastní fantazii na základě využití různých technik, kterými se motivují. Obecně je vysoký zájem o technické kroužky jako gaming, 3D tisk, robotika, stavění s Legem nebo práci s různými aplikacemi pro sociální sítě. Právě Lego, i když jde vlastně o hračku, se probojovalo do technického vzdělávání. Možností je opravdu spousta. Záleží na lektorech, zda chtějí a dokážou s technologiemi pracovat, a samozřejmě na přístupu k vybavení.

O JAKÉ KROUŽKY JE NEJVĚTŠÍ ZÁJEM?

Zajímavý bude každý kroužek, kde jsou lektori zapálení pro věc a umí děti nejen nadchnout, ale v oblasti jejich zájmu posunout dalším směrem. K našim hlavním tahákům, které drží nabídku, patří airsoft, keramika, taneční kroužky, angličtina, ekokroužek, sáchy a podobně. Zařadili jsme čtyři kroužky vaření a pečení, o něž je také zájem. Dřívou většinu kroužků organizujeme v naší budově. Kroužek florbalu se koná v tělocvičně střední průmyslové školy, airsoft probíhá střídavě v klubovně DDM a venku v lokalitě Pichce.

KDO KROUŽKY VYBÍRÁ – DĚTI, NEBO SPÍŠE RODIČE?

Prvotní je asi zájem rodičů. Oni dítě vychovávají a vkládají do něj naděje nebo chtějí, aby se nějak profilovalo. Jsou prvními konzumenty informací o DDM, především to platí pro rodiče malých dětí. U větších dětí hrají roli jejich školy, vrstevníci a doporučení od kamarádů nebo na sítích. V tom se odrážejí i různé pohledy na marketingové nástroje. Třeba některé DDM širší spektrum sociálních sítí odmítají, jiné dávají na TikTok videa cílená na děti a mládež.

AKTUÁLNĚ SE ŘEŠÍ, ZDA SOCIÁLNÍ SÍTĚ DĚTEM DO URČITÉHO VĚKU ÚPLNĚ NEZAKÁZAT. JAKÝ JE VÁŠ POHLED?

Světлана Kadlecová

Dům dětí a mládeže řídí od roku 2024, vede v něm také kroužek florbalu. Před tím pracovala dvanáct let jako lektorka a posléze jako pedagog volného času v pražském DDM. Po odstěhování do Příbrami působila jako referentka v Městském kulturním centru Příbram, které organizuje společenské a kulturní aktivity. Vystudovala Vychovatelství na UK. Je instruktorkou sportovního lezení, lezení v přírodních terénech, školní cyklistiky nebo zdravotníkem zotavovacích akcí. Od roku 2009 se profesně věnuje lektorování a pedagogice volného času.

Kromě obměny webových stránek bylo mojí snahou oživení Facebooku a založení instagramového účtu. U TikToku si nejsem jistá benefity, které bychom potřebovali. Zároveň nemáme personál, abychom se sociálními sítěmi věnovali v potřebné míře, kterou tato oblast marketingu vyžaduje. Pokud platforma existuje a nikdo se jí nevěnuje, je zbytečná. Propagace se bez sociálních sítí neobejde a jsou žádoucí i ze strany nadřízených institucí - zřizovatele, ministerstva. Je to hlavní informační kanál, který lidé sledují na telefonou nebo počítači. Takže sociální sítě ano, nicméně i to, co je „staré“ a funguje, nemusíme nutně zatracovat, proto rádi využíváme i tradiční možnosti propagace.

NAVŠTĚVUJÍ DĚTI DDM SPÍŠE DLOUHODOBĚ A PRAVIDELNĚ?

Některí docházejí od mladšího věku do dospělosti, kdy se dále angažují jako lektori a vedoucí táborů. Je přínosné, když je zájmová činnost naplněná, zůstanou v komunitě a předávají dál své zkušenosti. Někdo vyzkouší více kroužků, než najde ten pravý. V současnosti evidujeme 560 přihlášených na celý školní rok.

JAKÝ JE ZÁJEM O TÁBORY?

Dřívější nabídka táborů DDM mi přišla velmi úzká. Přípravovaly se tři příměstské tábory, což podle mého názoru nesplňovalo, co by organizace mohla obsáhnout. Nabídku jsme rozšířili a letos otevíráme sedm příměstských a dva pobytové letní tábory, které zkusíme poprvé. O příměstské je značný zájem, jsou téměř obsazeny. Jeden pobytový tábor bude klasicky ve stanech s podsadou v Ohrazenicích (u Jinců) a jeho téma je spjaté s trénováním a lovením Pokémonů. Druhý pobytový tábor bude ve zděných chatkách v krásném prostředí pod Třemšínem - v Roželově a děti zažijí dobrodružství divokého západu.

MAJÍ DĚTI ZE ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ ŠANCI ÚČASTNIT SE NAPŘÍKLAD TÁBORŮ I PŘES NEDOSTATEK RODINNÝCH FINANČÍ?

Pravidelné kroužky jsme sice zdražili, ale vyšší cena je spjatá s výdaji a potřebou investičních zdrojů. Oproti jiným volnočasovým kroužkům jsou ceny v DDM dostupné. Finanční rozmezí letošních kroužků je od 1500

korun do 2500 korun za celý školní rok. Jsme zapojeni do projektu Darujeme kroužky dětem, který běží na platformě Aktivní město. Pokud rodiny splní dané podmínky, mohou žádat o financování kroužku částkou 1500 korun na pololetí. Dále se setkáváme s možnostmi rodin, kde mají tábor jako benefit zaměstnavatele, nebo pojišťovny. Možná je i individuální domluva plateb formou splátkového kalendáře. Kroužky se platí buď na celý rok, nebo pololetně. Ceny táborů jsou stanoveny tak, abychom zvládli finančně pokrýt pronájem, personál, program a materiál.

KDO SE PODÍLÍ NA VEDENÍ KROUŽKŮ A JE NÁROČNĚ NAJÍT KVALITNÍ LEKTORY?

Interní lektorky jsou nyní tři včetně mě, zbytek je externí lektorstvo. Bez nich si chodí DDM vůbec neumím představit. Je to paleta různých osobností s různými zájmy a chutí pracovat s dětmi.

Jako největší překážku vnímám nedostatek volného času dospělých, kdy si lidé velmi rozmýšlí, do čeho jej investují. Nejsme firma, která by jejich volný čas dokázala dobře zaplatit. Není snadné najít kompetentní osobnost s chutí pracovat s dětmi a věnovat jim volný čas. Tudíž hledáme nadšence a ti se hledají hůř. Určitě ale pořád existují a snažíme se být dobrá parta, aby lektori měli větší přesah a motivaci společně pracovat. Protože každý umí něco jiného a dohromady dokážeme předat různé prvky vzdělávání, aby bylo zajímavé.

ZNÍ TO JAKO TĚMĚŘ NESPLNITELNÁ MISE – NAJÍT ZAPÁLENÉ PROFÍKY BEZ FINANČNÍCH NÁROKŮ. KDE HLEDÁTE?

Nejde ideálně, když kroužek vede člověk, který jím sám prošel. Má představu i znalosti, jakým způsobem ho vést, kam může směřovat. Pro vedení kroužků není hned nutná vysoká škola, ale potřebuje takzvané pedagogické minimum. To lze u nás absolvovat formou čtyřicetihodinového kurzu. Zrovna letos na jaře to bylo asi 15 osob.

Někdy přijdou lidé sami s tím, že něco umí a jestli u nás nemohou kroužek vést, někdy se hledá lektor či lektorka s konkrétním zaměřením. Zkusíme, co by mohlo přivést další zájemce. Nebo se inspirováme jinde a pak je nutné vytvořit podmínky pro nový kroužek, který bychom rádi otevřeli.

Jedním ze zajímavých kroužků, který bych ráda zmínila, jsou myslivci. Chodí do lesních obor a střelbu trénují na laserových střelnicích. Kroužek tedy probíhá jak venku, tak v klubovně. Záleží vždy na lektorovi, jak vymyslí program pro školní rok, to pak projde schvalovacím procesem.

CO HRAJE ROLI PŘI SCHVALOVÁNÍ VÝUKOVÉHO PLÁNU A ROZHODOVÁNÍ, JAKÝ PROGRAM ZAŘADIT ČI NIKOLIV?

Program musí prvotně korespondovat s naším Školním vzdělávacím programem, dále odpovídající naplní daného kroužku. V případě mysliveckého kroužku je v našem zájmu, aby děti měly větší kontakt s přírodou a chodily do lesa, navštěvovaly muzejní expozice nebo se setkávaly s lidmi, kteří se o les starají. Naplní se odvíjí od možností lektora a jeho představy, co by chtěl dětem v dané oblasti vzdělávání předat. Pokud mám mluvit ze své zkušenosti s lezením,

Největší zájem je o airsoft, keramiku a taneční kroužky.

tam je zase důležitá návaznost od začátečníků po pokročilé, kteří třeba už zvládnou absolvovat závody nebo vyrazit bezpečně do skal.

SETKÁVÁTE SE A KONZULTUJETE JAKO LEKTORI DOHROMADY?

První schůzku se snažíme realizovat ještě předtím, než začnou kroužky v novém školním roce. Abychom se potkali a dali vědět, kam v daném roce DDM směřuje. Pro tento školní rok jsem kolegy a kolegyně vybidla k doplnění minimálního pedagogického vzdělání například formou kurzu, který je benefitem i pro ně samotné. Během roku se vzájemně hospitujeme, dáváme si zpětnou vazbu, průběžně komunikujeme, řešíme potřebné provozní věci jako pedagogický proces, nákup materiálu nebo přípravu akcí. Vzájemně se obohacujeme a to je vždy fajn. Setkáváme se i na konci školního roku, kdy ukončujeme zájmovou činnost. Takže nás čeká závěrečná přehlídka s ukázkami a vystoupeními dětí, pokud budou mít zájem předvést, co se naučily.

VAŠE ČINNOST SE NEZAMĚŘUJE POUZE NA DĚTI A MLÁDEŽ. JAKÉ AKTIVITY NABÍZÍTE DOSPĚLÝM?

Kroužky pro dospělé mají stejnou podobu jako pro děti. Je nastaven plán činnosti na daný školní rok, cíle a kompetence. Jedná se zejména o pohybové kroužky. V nabídce najdete tai-chi pro rodiče s dětmi, kam docházejí i prarodiče. Dále aerobik nebo nedělní cvičení, které jsou cenově dostupnější než v jiných zařízeních. Do budoucna bychom rádi zpestřili rozsah kurzů.

DOSPĚLÝ PROGRAM JE V DOMECH DĚTÍ A MLÁDEŽE STANDARDEM?

Vzdělávání je celoživotní proces a DDM pokrývají všechny věkové kategorie, od cvičení pro batolata po kroužky pro seniory. Odvíjí se od poptávky a možností organizace.

JAKÉ MÁTE PLÁNY DO BUDOUCNA, AŤ UŽ Z HLEDISKA PEDAGOGICKÉ ČINNOSTI, TECHNICKÉHO ZÁZEMÍ NEBO DALŠÍHO ROZVOJE?

Velkou investicí bude rekonstrukce elektroinstalace spolu s obnovou našich prostor. Chystáme rozšíření o technické kroužky a momentálně sháníme techniku. Chtěli bychom rozjet 3D tisk a základy programování. Chceme nabídnout více pohybových kroužků jako turistický, či cykloturistický, znovu nabídneme geocaching a sborové zpívání pro děti.

■ Stanislav D. Břeň

O krůček blíže k atletickému stadionu

Město Příbram připravuje výstavbu atletického stadionu, který ve městě s vysokou sportovní základnou doposud chybí. Stadion má nově územní rozhodnutí.

Přípravy výstavby atletického stadionu v Příbrami pokračují, aktuálně bylo vydáno územní rozhodnutí a může se připravovat dokumentace pro povolení záměru. „Kdybych měl pár slovy shrnout naše plány, bude to takto: město Příbram připravuje výstavbu atletického stadionu v prostoru bývalého oválu u Základní školy Školní, sportoviště, kde se v minulosti hrál například americký fotbal. V první fázi chceme vybudovat samotné sportoviště, ve druhé pak podle finančních prostředků tribunu a halu,“ řekl místostarosta Miroslav Peterka.

Nad přípravami se pravidelně schází pracovní skupina, která je složena ze zástupců města, projektantů, zástupců sportovních klubů. „Při poslední schůzce naši pracovní skupiny jsme řešili další postup přípravných prací a také jednání s Národní sportovní agenturou ohledně zjištění možnosti získání dotace na výstavbu. S ohledem na to, že již bylo vydáno územní rozhodnutí, můžeme pokračovat další fází projektu, a novému atletickému stadionu jsme zase o krůček blíže,“ uvedl Miroslav Peterka. Projekt je s ohledem na vysokou finanční

náročnost rozdělen na části. První etapa počítá s výstavbou sportoviště a modulárním zázemím pro sportovce, aby bylo sportoviště možné využívat i bez tribuny s pevným zázemím a sportovní halou, což by následně řešila druhá, finančně náročnější etapa.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Nové chodníky: rekonstrukce potrvá do konce května

Na začátku dubna byla zahájena rekonstrukce chodníků v ulicích Pražská, Zahradnická a Potoční. V druhé polovině dubna začaly práce na opravě povrchů na Březových Horách, zejména pak na nádvoří Msgre. Korejse.

Rekonstrukce povrchu v Potoční ulici.

Foto: Eva Švehlová

Do tří etap je rozdělena oprava chodníků v centru staré Příbrami. Během pár týdnů budou nově opravené chodníky v Pražské ulici, na Václavském náměstí a také v navazující Zahradnické a Potoční ulici. „Opravy chodníků v těchto ulicích jsou nezbytností. Původní velkoplošné dlaždice na stávajících chodnících jsou mnohde poškozené, popraskané nebo se viklají. Zkrátka chůze po nich není komfortní,“ řekl 1. místostarosta Vladimír Karpíšek.

Dlaždice v Potoční ulici byly odstraněny a nahrazeny klasickou žulovou dlažbou. Další etapou je Zahradnická ulice, kde z chodníků po obou stranách bude odstraněna velkoplošná dlažba a nahrazena bude opět žulovými kostkami. „Neporušená velkoplošná dlažba z chod-

níků v Zahradnické ulici bude očištěna a použita v rámci oprav chodníků v Pražské ulici a na Václavském náměstí,“ doplnil Vladimír Karpíšek.

Další část rekonstrukce probíhá v samotné Pražské ulici, kde budou opraveny chodníky po obou stranách a také v horní části na Václavském náměstí. Zde budou poškozené velkoplošné dlaždice nahrazeny novými s tím, že dojde k novému usazení nestabilních částí. Práce na všech etapách probíhají postupně tak, aby byl co nejméně omezen vstup do jednotlivých objektů a provozoven. Termín dokončení je stanoven na konec května.

Předpokládaná hodnota zakázky byla 2 541 000 korun včetně DPH. Nabídku podaly tři firmy a s nejnižší nabídkovou cenou

2 096 707 korun včetně DPH zakázku vysoutěžila a práce provádí společnost Kosta Příbram. „Opravy budou změnou k lepšímu, ovšem je třeba apelovat na obchodníky a na zásobovače, aby na chodníky nenajížděli vozidly, nebo dojde k opětovnému poškození dlažby,“ dodal Vladimír Karpíšek.

Opravou prochází také nádvoří Msgre. Korejse a přilehlá Majerova ulice. Nepůjde o lokální opravy výmolů, ale kompletní velkoplošnou výměnu asfaltového povrchu. V rámci prací se počítá také s výměnou elektrických rozvodů a přípravou veřejného osvětlení.

Stavba samotná byla zahájena v pondělí 20. dubna a předpokládaný termín dokončení je 20. května. „Nádvoří Msgre. Korejse je prostranství, na kterém se běžně parkuje. To ovšem v době prací není možné a omezen je také přístup ke garážovým stáním. Zajištěn je příjezd pro zásobování k restauraci a také v případě potřeby příjezd složek IZS k Domu s pečovatelskou službou, který je pro obyvatele přístupný bez omezení po přilehlém chodníku,“ informoval Vladimír Karpíšek. V prostoru se nachází hasičská zbrojnice výjezdové jednotky Příbram-Březové Hory, v případě nutnosti není výjezd omezen. Souběžně s pracemi na nádvoří budou probíhat práce v ulici Majerova.

Předpokládaná hodnota zakázky byla 2 117 500 korun včetně DPH. Nabídku podalo celkem osm společností. Zakázku vysoutěžila společnost Strabag SIS s nabídkovou cenou 1 285 718 korun včetně DPH.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

134. výročí katastrofy na dole Marie

31. 5. 1892 – 31. 5. 2026

Spolek Prokop Příbram a Cech příbramských horníků a hutníků

si Vás dovolují touto cestou pozvat na pietní odpoledne věnované 134. výročí březohorské důlní katastrofy, které proběhne v **neděli 31. 5. 2026** od 16.00 hodin.

Program
16.00 hod. položení kytic a pomníku na Příbramském hřbitově a poté na Březohorském hřbitově
17.00 hod. vzpomínkový akt u pomníku vdov a sirotek a položení kytic na nádvoří dolu Marie

Zdar Bůh!

V letošním roce uplyne 134 let od březohorské důlní katastrofy, do té doby největší hornické katastrofy na světě. 31. května 1892 vznikl na dole Marie v Příbrami – Březových Horách požár, který zapříčinil smrt 319 havárií a záchranářů. Tato tragická událost postihla nejen horní města Březové Hory a Příbram, ale i okolní obce, ze kterých postílení havárií pocházeli. Po zesnulých zůstalo 286 vdov a 961 sirotek. Spolek Prokop Příbram vyhodověl v areálu dolu Marie expozici katastrofy a na nádvvoří pomník vdovám a sirotkám na paměť nezermého bolu a utrpení, kterým po strátě životů pozůstali prošli.

ČEKALÍK

KIDS

27. 6. 2026 | 14:00 - 18:00

CHILL

18. 7. 2026 | 16:00 - 21:00

JAZZ

6. 8. 2026 | 16:00 - 21:00

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM | kultura.pribram.eu/cekalik

MC GEY

pátek 29. května | 21.00 START

WWW.JUNIORKLUBPRIBRAM.CZ

Spolufinancováno Evropskou unií

Děk náhradním rodinám „Bábovkový den“

Hlavním cílem kampaně je poděkování náhradním rodičům a všem, kteří jim pomáhají.

Připojte se k nám, ať se co nejvíce lidí dozví, že:

- Náhradní rodiče a lidé, kteří jim pomáhají, si zaslouží od okolí ocenění.
- Děti v České republice potřebují nové pěstouny.
- Stát se pěstounem chce široké srdce a také odvahy.
- Existují odborné služby, které jsou náhradním rodičům oporou.
- Vyfoťte nebo natočte své bábovky a dne 31. 5. nezapomeňte sdílet na sociálních sítích s hashtagem #díknáhradnímrodinám2026 a #babovkovyden2026.

1. krok

Upeč, namaluj, uplácej z písku bábovku

2. krok

Vyfoť, natoč

3. krok

Jako „veřejný příspěvek“ sdílej v neděli 31. května na sociálních sítích

s #díknáhradnímrodinám2026 #babovkovyden2026

Svatohorský Downtown v Příbrami slaví deset let

Historické centrum Příbram se v sobotu 23. května 2026 opět promění v dějiště extrémní cyklistiky. Jubilejní desátý ročník závodu Svatohorský Downtown ponese podtitul Dekáda rychlosti. Podle organizátorů nabídne nejen sportovní výkony, ale i rozsáhlou městskou show pro širokou veřejnost.

Závodníci sjíždějí ze Svaté Hory až do centra Příbrami.

Foto: Martin Zoubek

Závod, který tradičně zahajuje sezonu městských sjezdů, přivádí jezdce z lesních a horských tratí přímo do ulic. Diváci tak mohou sledovat průjezdy úzkými historickými ulič-

kami, skoky přes městské překážky i technicky náročné pasáže v bezprostřední blízkosti. „Nechceme být jen dalším závodem v kalendáři. Svatohorský Downtown stavíme jako

jednodenní show pro celé rodiny. Chceme, aby lidé cítili vítr z kol projíždějících jezdce a viděli tu neuvěřitelnou techniku z pár metrů přímo v centru svého města,“ řekl jeden z organizátorů Vlastimil Ševr.

Na startu by se měli objevit přední domácí i zahraniční jezdci včetně několikanásobného světového šampiona Tomáše Slavíka nebo italského závodníka Hannese Alberta, který se účastní světové série Cerro Abajo. Návštěvníci uvidí také Tomáše Krále nebo Mártýho Brzu. Vedle kategorie Elite dostanou prostor i další závodníci v kategorii Open a chybět nebude ani dětský závod do 12 let.

Organizátoři jubilejní ročník pojímají nejen jako sportovní klání, ale i jako oslavu komunity, která se kolem akce během poslední dekády vytvořila. Součástí programu jsou doprovodné aktivity pro rodiny s dětmi, odpočinkové zóny i soutěže pro návštěvníky. Podél trati budou také dvě LED obrazovky.

Start závodu je u baziliky na Svaté Hoře, vstup na akci zůstává zdarma. Program nabídne tréninkové jízdy, hlavní závod i doprovodnou show v cílovém prostoru. Aktuální informace jsou na webu svdtpribram.cz.

■ Stanislav D. Břeň

Příbramský student se prosadil v mezinárodní řemeslné soutěži

Žák Waldorfské školy Příbram Mojmír Vavruška se zúčastnil dovednostní soutěže Sollertia 2026. V konkurenci studentů z České republiky, Slovenska i Polska se umístil na čtvrtém místě.

Soutěž proběhla ve dnech 19.-20. března 2026 a zapojilo se do ní celkem osm oborů - například kuchař, truhlář, elektrikář, ale také kovář, ve kterém Mojmír Vavruška reprezentoval. V soutěži studenti poměřují své dovednosti přímo s odborníky z praxe, tzv. vyzyvateli.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo v prostorách Brožíkova sálu Staroměstské radnice v Praze, kde byli nejlepší soutěžící oceněni originálními stříbrnými medailemi hlavního města Prahy, vyraženými Českou mincovnou, nebo oceněni čestným uznáním.

Obor umělecký kovář a zámečnický, pasíř patří mezi náročná řemesla. Studenti se zde učí nejen tradiční techniky ručního zpracování

kovů, ale také rozvíjejí svou kreativitu, fantazii a cit pro detail. Každý výrobek je originál - vzniká od prvotního návrhu až po finální realizaci v kovu.

Tento obor propojuje historické řemeslné postupy s moderními požadavky na design a restaurátorství. Absolventi nacházejí uplatnění v uměleckořemeslných dílnách, restaurátorských pracovištích i ve vlastní podnikatelské činnosti.

■ Nikol Langerová
Waldorfská škola Příbram

Oceněný příbramský student Mojmír Vavruška se soutěžním výrobkem na snímku třetí zleva.

Foto: WŠ Příbram

Od pokladů po vesmír

Květnový program Hornického muzea Příbram nabízí pestrou paletu zážitků pro milovníky kultury, historie i netradičních prohlídek.

Hned úvod měsíce patří mladým talentům. Třetím rokem pokračuje spolupráce muzea se ZŠ 28. října, díky níž výstavní sál dolu Vojtěch zaplnila díla žáků 9. tříd. Výstava s názvem Vesmír představuje více než 50 prací, které doplňuje také speciální kolekce s hornickou tematikou. Zájemci si mohou tyto práce prohlédnout do 10. května.

Na stejném místě, ovšem ve venkovním areálu, čeká na návštěvníky technologická novinka. Geopark Brd a Podbrdská letos obohatí nová mobilní aplikace. Ta v rámci expozice představí geologický vývoj regionu i historii těžby pomocí dvou interaktivních režimů. Cesta mezi velkorozměrovými vzorky hornin, rudními žilami či „trilobitištěm“ z Jinecka tak získá nový rozměr. Slavnostní představení aplikace proběhne v neděli 17. května u příležitosti Mezinárodního dne muzeí, a to v doprovodu dalšího tematického programu pro veřejnost.

Neobyčejný večerní program nabídne Muzejní noc v Památníku Vojna u Příbrami, mrazivém momentu komunistické perzekuce. V pátek 22. května ožije tentobývalý vězeňský areál komentovanými prohlídkami, které v nevšední večerní atmosféře přiblíží osudy politických vězňů. Program doplní

promítání dokumentů, zlatým hřebem večera bude v 19.00 koncert písničkáře Jaroslava Hutky, ikony boje za svobodu a demokracii.

Kulturní štafetu převezme hned následující den, v sobotu 23. května, opět důl Vojtěch. Sachetní budova se od 18.00 rozezní společným koncertem kapely Bárka a sboru Gambale. Industriální architektura se zde propojí s tóny violoncella a harfy, přičemž zazní klasické skladby, lidové písně i známé filmové melodie.

Ve stejný den ožije i pobočka ve Skanzenu Vysoký Chlumec. Celodenní program s názvem Vojáci na vsi přenesne návštěvníky do období napoleonských válek. Mezi 10.00 a 17.00 se areál promění v živý obraz z počátku 19. století. Nebudou chybět vojenský výcvik, střelba z historických zbraní nebo ukázky každodenního života tehdejších sedláků a řemeslníků.

Květnový program vyvrcholí představením numismatické vzácnosti. Od 26. května bude na dole Vojtěch k vidění krátkodobá výstava Poklad z Hrachova. Tato expozice představí výběr několika desítek nejzajímavějších kusů z unikátního nálezů téměř tisícovky mincí. Soubor pocházející převážně z počátku 17. století je fascinujícím do-

Muzejní noc v Památníku Vojna.

Foto: HMP

kladem složité finanční situace v době třicetileté války. Výstava potrvá do 12. července a zájemci si knižní mohou zakoupit i odbornou monografii, která nález detailně mapuje.

■ **Stanislava Charvátová**
Hornické muzeum Příbram

Příbram ocenila sportovní hvězdy

Ve čtvrtek 19. března se Estrádní sál Kulturního domu v Příbrami zaplnil do posledního místa. Tradiční galavečer Sportovec Příbramska přinesl slavnostní ocenění těch nejlepších sportovců, trenérů i sportovních osobností regionu za uplynulý rok. Atmosféra večera se nesla v duchu radosti, uznání a inspirace.

Slackline Show na letošním galavečeru.

Foto: Sportovec roku 2025

Hlavní ocenění večera - titul Sportovec Příbramska 2025 - získala judistka Tereza Bodnárová, která má za sebou i přes některá zranění mimořádně úspěšnou sezónu.

V kategorii Talent roku dokázal své prvenství obhájit sprinter Vojtěch Vocílka ze Sporting Příbram, který dlouhodobě patří k největším nadějím příbramské atletiky. Vojtěch Vocílka byl součástí in nejlepšího kolektivu mládeže, v němž triumfovala štafeta Sporting Příbram na trati 4 × 200 metrů.

Mezi dospělými kolektivy si nejvyšší ocenění odnesly hokejistky HC Baník Příbram, které potvrdily svou stabilní výkonnost.

Ocenění Odchovanec roku putovalo biatlonistovi Davidu Eliášovi, jenž úspěšně reprezentuje region na vrcholové úrovni. Velkou podporu veřejnosti pak získala gymnastka Terezie Guttenbergová, která si odnesla Genu fanoušků.

V kategorii Nejoblíbenější kolektiv zvítězily kadetky SKA Oxygen Příbram, zatímco titulem Junior roku byl oceněn volejbalista Adam Vítámvás. Trenérské ocenění získal Bohuslav Rom z Příbram Bobcats.

Do Síně slávy byl za svou celoživotní práci pro sport, tělovýchovu a sokolské hnutí v Příbrami uveden Svatopluk Chrastina starší.

Celým slavnostním večerem provázela příbramská moderátorka Sára Rychlíková. Kulturní program obohatila vystoupení tanečního studia TC Rak a Slackline Show.

KOMPLETNÍ VÝSLEDKY:

Sportovec Příbramska: 1. Tereza Bodnárová (Judo Příbram), 2. Martin Melichar (FK Příbram), 3. Josef Hasman (HC Baník Příbram)

Talent roku: 1. Vojtěch Vocílka (atletika, Sporting Příbram), 2. Adéla Křenková (HC Baník Příbram), 3. Ludmila Ortmanová (Judo Příbram), 4. Viktorie Křivová (BK Příbram), 5. Ella Smíšková (TJ Baník Příbram)

Kolektiv mládeže: 1. Sporting Příbram - štafeta 4 × 200 m, 2. Příbram Bobcats U18, 3. VK Trox Příbram U16

Kolektiv dospělých: 1. HC Baník Příbram (hokej), 2. Příbram Bobcats ženy, 3. SK Spartak Příbram

Odchovanec roku: David Eliáš (biatlon)
Cena fanoušků: Terezie Guttenbergová (gymnastika)

Cena fanoušků - kolektiv: SKA Oxygen Příbram - kadetky

Junior roku: Adam Vítámvás (volejbal)

Cena Motorsportu: Jan Černý (RS Vision)

Cena Masters 50+: Pavel Bartl (SK Sporting Příbram)

Trenér roku: 1. Bohuslav Rom (Příbram Bobats), 2. Lucie Starková a Daniela Kvidová (SKA Oxygen Příbram), 3. Roman Ostrýž (VK Trox Příbram U16)

Sín slávy: Svatopluk Chrastina st. (TJ Sokol Příbram)

■ **Jan Hadraba**
sportovní manažer města

Zimní olympiáda v Pohádce byla jízda

Na začátku byl nápad – co kdybychom při seznamování dětí se zimními sporty využili atmosféry olympijských her? Děti si vyzkoušely tradiční zimní sporty, nechyběly slavnostní zahajovací a závěrečný ceremoniál s předáním medailí a diplomů. U vchodu do MŠ jsme vytvořili fotokoutek, kde si rodiče s dětmi pořídili fotografie.

Úvodní ceremonie se zapálením olympijského ohně.
Foto: MŠ Pohádka

Olympijské hry odstartoval slavnostní průvod, který zamířil na školní zahradu. V čele šli vlajkonoši s olympijskou a českou vlajkou, následovaly je třídní týmy malých sportovců. Každá třída nesla své označení a pochodila s olympijským ohněm. Průvod dorazil k vyzdobenému pódiu za doprovodu hudby.

Po přivítání pronesla projev ředitelka mateřské školy. Seznámila děti s olympijskými maskoty – Tinou a Milem – a popřála, aby všechna

naše sportovní klání probíhala v duchu fair play. Poté zástupci z každé třídy společně zapálili olympijský oheň. Následoval slib malých sportovců, že budou soutěžit čestně a fandit jedni druhým. Slavnostní atmosféru vystřídala radostná energie při společném tanci. Zapojily se všechny děti za doprovodu veselé písně o olympijských sportech.

V následujících dnech si děti vyzkoušely různé sportovní disciplíny a zažily radost z pohybu a soutěžení. Bohužel nás provázela nepřízeň počasí, a všechny sportovní aktivity jsme absolvovali v prostorách mateřské školy. Nadšení malých sportovců však zůstalo nezměněné a sportovní klání se uskutečnila i bez sněhové nadílky.

A jaké sportovní disciplíny děti vyzkoušely? Velký úspěch měl biatlon. Po krátkém běhu na lyžích házeli sportovci míčky na terč a starší děti střílely z dětské pistole. Každý zásah byl odměněn bouřlivým potleskem. Uskutečnily se zápasy v ledním hokeji a trestná střílení na branku. Jízda na bobech bez sněhu? Sportovci ukázali, že to jede i na linoleu. Za obrovské podpory fanoušků se děti snažily být co nejrychleji v cíli.

Třídou se nesla hudba a malí krasobruslaři předvedli své sestavy – bez bruslí, ale s chutí a dávkou fantazie. Sportovní smíšené páry před-

vedly piruety, skoky, holubičky a jejich ladné pohyby sklídily potlesk. Oblíbenou disciplínu představoval curling. Děti posílaly plastové kameny po hladké podložce směrem k vyznačenému kruhu. Spoluhráči „zametali“ malými košťátky a snažili se nasměrovat kámen co nej přesněji ke středu.

Velkou radost jsme měli z toho, že se do akce zapojili rodiče. Přinesli nám ukázat sportovní vybavení – lyže, brusle, hokejky, helmy, sportovní oblečení apod. Aktivně se také zapojili do luštění olympijské úkolové hry, která podpořila společné propojení školy s rodinou.

Závěrečný ceremoniál patřil slavnostnímu předávání ocenění za sportovní aktivity. Na stupních vítězů se vystřídali všichni malí olympionici. Získali zlatou medaili a diplom za účast na sportovních hrách. Hlavním cílem her totiž nebylo být první, ale zapojit se a užít si společně sportovní zážitky. I bez sněhové nadílky si děti odnesly silné zážitky, nové zkušenosti, a především radost z pohybu a společného fandění.

■ **Martina Pilná**
MŠ Pohádka

SZM zahajují letní provoz venkovních sportovišť i Nového rybníku

S příchodem jara se postupně probouzejí jednotlivá venkovní střediska a blíží se hlavní sezona. Všechna hřiště a sportoviště ve správě Sportovních zařízení města Příbram (SZM) jsou po zimě připravena na návštěvníky.

Do správy SZM patří venkovní sportoviště, konkrétně víceúčelové sportoviště pod Svatou Horou, hřiště Na Cihelně, Na Cvičně, hřiště Jana Drdy, hřiště Hlinovky a Dětské dopravní hřiště. Po zimním období se uskutečnila běžná údržba a jsou připravena na novou sezonu. Vybraná sportoviště (ZŠ Březové Hory a pod Svatou Horou) slouží v dopoledních hodinách školám, v odpoledních hodinách jsou pak otevřena sportovním klubům a široké veřejnosti. Specifické postavení má Dětské dopravní hřiště, které provozuje Městská policie Příbram. Dopoledne zde probíhá výuka dopravní výchovy pro školy, odpoledne je areál přístupný veřejnosti. Zároveň je možné využít prostor i pro pořádání dětských oslav.

Areál Nový rybník i letos nabídne zázemí pro sport, odpočinek i zábavu. Minikemp zde odstartoval sezonu už 1. dubna a v provozu bude až do 31. října. Návštěvníci se mohou

ubytovat ve třech chatkách, ve stanech nebo karavanech na tzv. stellplatzech. Recepce areálu bude v letní sezoně k dispozici každý den od 8.00 do 22.00. Novinkou jsou sprchy, které ocení jak hosté v karavanech, tak návštěvníci ve stanech. Stejně jako v loňském roce si mohou ubytovaní zakoupit snídaňové balíčky „snídaně na kliku“ nebo „do lednice“.

Adventure golf zahájí pravidelný víkendový provoz v květnu, při příznivém počasí i ve všední dny, a to při přítomnosti recepční v čase 14.00–18.00. Od června bude otevřen denně podle aktuální otevírací doby. Součástí nabídky je i drobné občerstvení, nápoje a zmrzlina. V průběhu sezony bude otevřena také půjčovna sportovních potřeb (v červenci, srpnu a září denně, v květnu a červnu podle počasí). Zápůjčku lze domluvit na recepci a k dispozici jsou např. koloběžky nebo padleboardy.

Přímo v areálu je pro návštěvníky již otevřeno Sezam bistro, které provozují rovněž SZM. Nabízí občerstvení, nápoje a pochutiny, které přijdou vhod po sportovním výkonu i během odpočinku u vody. Celoročně zůstává v provozu sauna v areálu Nový rybník, a to ve stejném režimu jako doposud. V pondělí je zavřeno, úterý patří ženám, čtvrtek mužům a v ostatní dny je možný privátní pronájem.

Letní sezonu doplní program v letním kině, které nabídne koncerty, kulturní akce i pravidelné promítání filmů během školních prázdnin. Více informací, otevírací doby a kontakty naleznete na webových stránkách szmpb.cz.

■ **Kateřina Jahelková**
SZM Příbram

Víkend, který seniory rozhýbe a inspiruje

Co kdyby stárnutí nebylo o zpomalování, ale o nové energii, poznání a setkávání? Právě takový bude Víkend aktivních seniorů, který se uskuteční 29.–30. května 2026 v Příbrami v areálu Komunitního centra na Žežické 193. Dvě největší proseniorské organizace Fit senior Příbram a Senior Point Příbram spojily síly a připravily první ročník akce, která nabídne dva dny plné pohybu, inspirace i příjemného setkávání. Program propojuje odborné přednášky, praktické workshopy i cvičení přizpůsobené vyššímu věku. Účastníci si vyzkoušejí různé formy pohybu, naučí se jednoduché techniky pro podporu zdraví a získají inspiraci pro každodenní život.

Hostem Víkendu aktivních seniorů bude také lékařka Kateřina Cajthamlová. Foto: Lenka Hatašová

Hlavním hostem bude lékařka-internistka a psychoterapeutka Kateřina Cajthamlová, která se dlouhodobě věnuje zdravému životnímu stylu, prevenci a duševní pohodě. Ve své praxi propojuje medicínský přístup s psychologií a srozumitelně přibližuje, jak pečovat o zdraví v každodenním životě. Veřejnosti je známá také z médií, kde se věnuje osvětě v oblasti zdraví a životní rovnováhy. Na Víkendu aktivních seniorů si účastníci vyslechnou její dvě přednášky, zaměřené na duševní zdraví ve vyšším věku a životní styl pro aktivní dlouhověkost.

FUNKČNÍ DÝCHÁNÍ A TRÉNINK PAMĚTI

Zajímavou přednášku o funkčním dýchání přinese Martin Levanti, certifikovaný lektor Oxygen Advantage, který vysvětlí, jak správný dech ovlivňuje všechny aspekty našeho života. Přednáška otevře i otázky problémů s dýcháním, jako je zadýchávání, dýchání ústy, únava či ucpaný nos, které trápí mnoho lidí.

Soubor přednášek doplní Petra Hirtlová, trenérka paměti 3. stupně, vysokoškolská pedagožka a autorka knih o trénování paměti. Její přednáška provětrá mozkové závitý účastníků a přinese mnoho praktických informací

a technik, jak pečovat o paměť, aby dlouho sloužila.

BABIČKA V KONDICI

Kromě přednášek nabídne akce bohatý program cvičení, aby si každý přišel na své podle kondice a preferencí. Ze Žatce přijede cvičitelka Jarmila Hokrová, známá ze sociálních sítí jako Babička v kondici. Sama seniorkou začala po čtrnácté ortopedické operaci natáčet videa na YouTube a záhy se stala vyhledávanou online cvičitelkou s desítkami tisíc sledujících. Účastníci si s ní zacvičí cviky vhodné před a po operaci kloubů.

Eliška Novotná, fyzioterapeutka a lektorka zdravotního cvičení pro seniory, připraví jemné uvolňující cvičení, tedy soubor pohybů, poloh a pozic, které harmonizují vnitřní prostor těla, rozproudí tekutiny, uvolní nervový systém a zvýší celkovou kapacitu organismu, nejen pohybového aparátu.

Důležité téma pánevního dna a jeho praktické cvičení zajistí fyzioterapeutka Iva Cízová. Další cvičení se zaměří na stále aktuální problematiku silového cvičení pro probuzení a udržení svalové hmoty, které povede fyzioterapeut Karol Uhlíř.

Čínské orgánové cvičení s Martinem Levanti je jemná pohybová metoda vycházející z principů východních cvičení, propojuje dech, pomalý pohyb a soustředění, pomáhá uvolnit napětí, podporuje správnou funkci

vnitřních orgánů a navozuje celkovou rovnováhu těla i mysli.

ZVUKOTVŮRČÍ NÁSTROJ

Třešnickou na dortu bude zvuková lázeň s lektorkou Klárou Raděvovou z Českých Budějovic. Zvuková harmonizace probíhá za pomoci nástrojů, jako jsou gong, křišťálové mísy, dešťové sloupy, zvonkohry, indiánské flétny, tibetské mísy, šamanský buben, handpan, rezonanční lůžko a lidský hlas - nejmocnější zvukotvůrčí nástroj.

V závěru prvního dne je naplánován společenský večer s opékáním špekáčků a živou hudbou v přílehlé zahradě.

Cena dvoudenní vstupenky činí 850 korun a zahrnuje kromě programu také dvakrát oběd a pitný režim. Lze se přihlásit pouze na celý víkend. Akce bude podpořena městem Příbram a Středočeským krajem.

Vstupenky lze koupit osobně v Senior Pointu (Žežická 193; po 12.00-15.00, st 10.00-13.00) a ve Fit senioru (Na Příkopech 103; pá 8.00-12.00) nebo na fitseniorprijbram.cz.

■ **Kristina Hovorková, Věra Černá**
Fit senior Příbram, Senior Point Příbram

inzerce

CHATA na prodej

- ✓ KLIDNÁ LOKALITA V PŘÍRODĚ
JEN 100 M OD VODY
- ✓ ZDĚNÁ CHATA 105 M² VHODNÁ
K CELOROČNÍMU UŽÍVÁNÍ
- ✓ VELKÁ ZAHRADA 796 M² +
TERASA S KRBEM A VENKOVNÍ
POSEZENÍ

📍 TRHOVKY - BOR

KONTAKT: +420 739 548 621

Příbramská MHD: jak optimalizovat 750 tisíc najetých kilometrů za rok

Jedna je páteřní, druhá tzv. doplňková obslužná. Mluvíme o autobusových linkách, kterých v Příbrami funguje necelá desítka. Poslední větší změnou bylo částečné začlenění příbramské MHD pod Pražskou integrovanou dopravu před více než dvěma lety.

Situaci, kdy se cesta městskou hromadnou dopravou stává spíše okružním výletem, znají i v jiných městech. Zatímco „dvojkou“ se ze sídliště do centra Příbrami svezete za deset minut, autobusové lince číslo 506 to trvá skoro půl hodiny. Proč tomu tak je? Jakým způsobem a podle kterých kritérií jsou sestavovány městské jízdní řády?

USPOKOJIT CO NEJVÍCE CESTUJÍCÍCH

„Sestavení jízdních řádů se věnují odborníci, kteří analyzují poptávku po dopravě a zároveň vycházejí z informací o prodeji jízdenek a dlouhodobých kuponů a zpracovávají data z odbavovacích strojků, což jsou reálná data o obsazenosti spojů cestujícími na jednotlivých linkách,“ přibližuje východiska pro tvorbu jízdních řádů Dagmar Bětíková, referentka Odboru silničního hospodářství Městského úřadu Příbram. Poté dochází k návrhu tras a intervalů a následně jsou propočítány jízdní doby, oběhy autobusů a směny řidičů. „Výsledkem je jízdní řád a mapa tras jednotlivých linek - takzvaný orientační plán města,“ pokračuje Dagmar Bětíková.

Jak uvádí místostarosta Příbrami Vladimír Karpíšek, jsou jízdní řády sestavovány s ohledem na potřeby občanů tak, aby autobusy obsloužily co největší množství cestujících. Optimalizaci městských linek pak město provádí s ohledem na data získaná od provozovatele každý rok. Celkový počet kilometrů, které MHD najezdí za rok, činí okolo 750 000. „Každá linka má svá specifika a také své pravidelné cestující. Některé linky jsou z pohledu vytíženosti velmi ztrátové. Na druhou stranu si musíme položit otázku, zda je MHD pro město výdělečná činnost, anebo je službou pro občany s dotačním příspěvkem z městského rozpočtu,“ zamýšlí se Vladimír Karpíšek.

NEJVYTIŽENĚJŠÍ JE „DVOJKA“

„Různé trasy mají různou časovou náročnost. Linka 502 je páteřní, to znamená s krátkými intervaly, a spojuje lokality s nejvyšší přepravní poptávkou,“ uvádí Matěj Sobota z oddělení koncepce a rozvoje Integrované dopravy Středočeského kraje. „Dvojkou“ spojuje Svatou Horu, náměstí T. G. Masaryka, náměstí 17. listopadu, Zdaboř a vybrané spoje pak pokračují směrem do osady Žežice. „Oproti tomu linka 506 přibližuje cestující z okrajových částí na centrální místa. Proto je její dojezdový čas ve srovnání s 502, pokud nastoupíte v Jiráskových sádkách a pokračujete směrem na Zdaboř, delší,“ vysvětluje Dagmar Bětíková. „Šestka“ zároveň částečně kopíruje páteřní osu, ale především propojuje okrajové zastávky např. u nemocnice, Kauflandu, Baumaxu nebo v ulici Pod Hvězdárnou se středovými, jako jsou Jiráskovy sady, II. poliklinika a Zdaboř.

Podle Vladimíra Karpíška je pochopitelné, že páteřní linka 502 bude vykazovat nesrovnatelně lepší ekonomiku než linka 506, která obsluhuje menší počet cestujících. „Tato linka zajišťuje spojení s nemocnicí, ale také se vzdálenějšími místy od centra Příbrami. Přirovnal bych to k příměstskému spoji, kdy linka 393 je takzvaný rychlík s cílem co nejdříve dojet do Prahy, zatímco u čísla 395 je prioritou obsloužit více cestujících včetně Dobříše, ale za cenu delšího dojezdového času,“ zdůvodňuje místostarosta.

STUDIE Z ROKU 2018

Před osmi lety si město nechalo zpracovat projekt optimalizace městské autobusové dopravy pro provoz v období 2019-2029, z něhož se dodnes vychází. Autorem je firma UDI Morava a dokument je dostupný na webu pribram.eu. Síť tehdy tvořilo 19 linek často s velmi podobnou trasou a značením (2A, 2B). Studie stavěla mj. na datech zjištěných průzkumem v MHD. Sčítání cestujících probíhalo na všech linkách včetně školních autobusů a v průběhu pracovního dne dosáhl počet přepravených osob téměř 8500. Největší obrat cestujících byl na zastávkách Jiráskovy sady a Sídlíště, II. poliklinika.

Další získaná data mohou i dnes leccos vypovědět o motivacích pro využívání různých přepravních módů. Jako převládající způsob dopravy tehdy dospěli respondenti volili osobní automobil (56 % cest), poté pěší přesun (25 %) a MHD s 8 % cest až jako třetí. Děti se nejčastěji dopravovali pěšky (39 %), následovala přeprava automobilem (30 %) a MHD (16 %). Jako pozitiva přepravy automobilem obyvatelé Příbrami nejčastěji uváděli flexibilitu, tedy že mohou vyjet, kdy chtějí, a dojedou přímo na místo určení, dále rychlost přepravy a pohodlí. Za výhody použití MHD považovali cenu, dostupnost a možnost samostatné přepravy dětí.

DVA ROKY POD PID

Na konci roku 2023 byla MHD v Příbrami tarifně propojena s Pražskou integrovanou dopravou (PID). Matěj Sobota připomíná, že základní koncepce tras linek MHD Příbram je už roky stejná a integrací do PID došlo především k přečíslování a změny tras byly kosmetické. U nových linek autobusů byla zachována číselná kontinuita - z linky č. 2 se stala 502 atd. Pro veřejnost představovaly možná větší změnu nové názvy některých zastávek. Přejmenování se dočkala např. zastávka Stalingrad, dnes Hornických učňů. „Jízdní řády teď musí - i vizuálně - zapadat do systému PID. Město však nadále vlastní licence a rozhoduje o trasách a časech spojů,“ dodává Dagmar Bětíková.

V souvislosti s integrací MHD do tarifního systému PID vznikl před dvěma lety Plán dopravní obslužnosti pro Příbram na období 2024 až

Jízdní řády musí - i vizuálně - zapadat do systému PID. Foto: Stanislav D. Břeň

2028, jehož součástí je také střednědobý a dlouhodobý výhled dopravní obslužnosti ve městě. Jeho některé body, např. rozšíření parkovacích kapacit P+R nebo instalace elektronických informačních panelů na vybraných zastávkách města, jsou již splněny. Plán dále navrhuje postupné nastavení systému MHD tak, aby byl pro další soutěž na provozovatele MHD v Příbrami po roce 2029 již připraven na provoz ekologicky čistých vozidel. Nabízí i úpravu trasování linek jako vedení linky 506 mezi zastávkami Evropská a Nemocnice po ulici Gen. R. Tesaříka přes areál Nemocnice Příbram. Doporučuje také zvýšit atraktivitu dlouhodobých časových jízdenek MHD, aby je využíval vyšší počet cestujících.

Komentář k fungování systému MHD najdete v jiné části tohoto Kahanu.

■ Stanislav D. Břeň

Prázdninový provoz mateřských škol

Mateřská škola	Kapacita	1.–5. 7.	6.–12. 7.	13.–19. 7.	20.–26. 7.	27. 7.–2. 8.	3.–9. 8.	10.–16. 8.	17.–23. 8.	24.–27. 8.	28.–31. 8.
MŠ V Zahradě	50									50	
MŠ, PB III, Jungmannova 91	110							110	110		
MŠ Kličková vila	50									50	
MŠ Klubičko	80	80	80								
MŠ Perníková chaloupka	84	84	84								
MŠ 28. října 55, Příbram VII	84							84	84		
MŠ, PB VII, Bratří Čapků	č.p. 278	96									
	č.p. 235	100		100	100						
MŠ Pohádka	105	105	105								
MŠ, PB VII, Jana Drdy	č.p. 496	100				100	100				
	č.p. 193	112				112	112				
MŠ, PB VIII, Školní 131	č.p. 130	100		100	100						
	č.p. 131	108									
MŠ pod Svatou Horou	40								40		
Alternativní MŠ	40									40	
MŠ Rybička	39									39	
MŠ při Waldorfské škole Příbram	36									36	
Celková kapacita MŠ v daném týdnu		269	269	200	200	212	212	194	234	215	0

MŠ v provozu

MŠ uzavřena

Projednáno v RM dne 22.12.2025, R. usn.č. 1134/2025

Přihlášky k prázdninovému provozu bude možné **vyzvedávat** v týdnu **od 18. 5. do 22. 5. 2026** v sídlech jednotlivých mateřských škol (tyto přihlášky bude možno zároveň stáhnout z webových stránek jednotlivých MŠ). Zpět budou rodiče **vyplněné přihlášky** odevzdávat do jednotlivých MŠ v týdnu **od 25. 5. do 29. 5. 2026**.

PRESENTS

FESTÁCZEK

HUDBA & DIVADLO PRO DĚTI

25. 7.
13.00 - 19.00

LESNÍ DIVADLO SKALKA

kultura.pribram.eu/festaczek

Blamáž (nejen) s čistírnou

V Příbrami máme již mnoho let dva největší investiční dluhy: rekonstrukce bazénu a čistírny odpadních vod (ČOV). Bazén byl připraven k rekonstrukci již v roce 2018, tedy v roce, kdy jsem končil ve funkci radního a ekonoma města. Ve stejné době jsme již věděli o problémech s nedostatečnou kapacitou ČOV a začali hledat řešení.

Každá z uvedených investičních akcí je choulostivá v jiném směru. U bazénu hrozí nebezpečná havárie přesluhující technologie a absence možnosti plavání (včetně školní výuky). A samozřejmě je nutno myslet na výdaje v řádu stovek milionů korun. ČOV je nemenší kostlivec ve skřini. Současná ČOV sice funguje, ale řadu let neumožňuje další rozvoj města, včetně bytové výstavby. A cena její rekonstrukce se pohybuje okolo 700 milionů korun.

Vedení města trvale zdůrazňuje, jak moc si uvědomuje palčivou potřebu realizace obou akcí. Nový bazén měl sloužit již v minulém volebním období (2018-2022), ale nekopne se ani letos. Způsob rekonstrukce ČOV byl rovněž odsouhlasen v minulém volebním období a ani zde se letos nekopne. Proč? Je to důsledek nekvalitní práce rady města vedené stále Janem Konvalinkou.

ČOV je součástí vodohospodářského majetku (VHM) patřícího městu Příbram. Koncem roku 2023 koalice ANO, ODS a SPD překvapivě zrušila výběrové řízení na nového provozovatele VHM. Tehdy končila provozovatelská smlouva města se společností 1. SčV, vlastněné francouzskou Veolií. V soutěži podala nejlepší nabídku jiná firma než právě 1. SčV. Koalice to udělala v rozporu s doporučením výběrové komise. Konečným důsledkem bylo zachování rozhodujícího vlivu 1. SčV a Veolie na VHM,

zbytečné výdaje města v řádu mnoha milionů korun a zdražení vody pro občany.

Konec dlouho připravované soutěže na rekonstrukci ČOV vykazuje jisté podobnosti, včetně smutných důsledků. V soutěži nakonec zůstala dvě konsorcia. Členem jednoho z nich byla Veolia. A nejlepší nabídku opět podal někdo jiný, byla levnější téměř o 80 milionů korun. Rada města ale vítěze ze soutěže vyloučila (z důvodu údajně nízké ceny) a vybrala konsorcium s Veolií. Nyní s odůvodněním, že to doporučila výběrová komise (obráceně než u VHM). Opět tedy měl profitovat někdo jiný, než kdo vyhrál soutěž, na účet města a jeho obyvatel...

Rada města se ale přepočítala. Celou akci, byť se jedná o tak obrovskou sumu, chtěla řešit sama, za zády zastupitelů. Jenže vyloučený účastník soutěže to tak nenechal. Nejdříve podivný postup radních oznámil všem zastupitelům a následně podal proti vyloučení námítky. Rada města trvala na svém, vyloučení prý bylo oprávněné, námítky zamítla a ponechala vítězné konsorcium s Veolií. Jenže vyloučený účastník se nenechal odradit a obrátil se na Úřad na ochranu hospodářské soutěže. V tu chvíli rada města ucukla a celou soutěž zrušila s tím, že ji vyhlásí znovu.

Co to znamená? Jednak ostudu pro město. Starosta odůvodnil změnu názoru radních tím,

že nejdůležitější je co nejrychlejší rekonstrukce ČOV. Přijde mi to jako chucpe. Tím, co radní vyvedli, oddálili rekonstrukci ČOV asi o rok. O další rok je tudíž odložena nová výstavba v Příbrami. Jsem velice zvědav, kdo se nově do soutěže v „podivné Příbrami“ přihlásí. A pokud tam budou i obě konsorcia, jaké ceny nově nabídnou. Zvláště to konsorcium s Veolií - zda půjde „překvapivě“ pod původní nabídku, když ví, co nabídla konkurence.

Příbram kdysi získala nepěknou přezdívku Středočeské Palermo. Za starosty Konvalinky se zřejmě chceme přiblížit Karlovým Varům a jejich losovačce. Prostě vyhraje někdo jiný, než kdo podal nejlepší nabídku. A můžeme přemýšlet proč...

Bazén, ČOV, rekonstrukce Rudných dolů, rekonstrukce objektu na adrese T. G. Masaryka 1, výstavba bytů, atletický stadion, rekonstrukce náměstí na Březových Horách... Sliby chyby, jen tak se nedočkáme. Místo toho mají obyvatelé Příbrami např. „červeného hada“ u Nováku za půl milionu. Nicméně - co jsme si zvolili, to máme, nedivme se.

■ Václav Dvořák
zastupitel za Spojence

Kdo ingnoroval varování o čistírně

Nedávno jsem ve městě potkal autobus MHD, který měl na informačním panelu napsáno Manipulační jízda. Vzpomněl jsem si na to při čtení textového produktu Václava Dvořáka. Tolik nepřesností a záměrných zkreslení jsem opravdu dlouho neviděl. Inu, co jsme si do zastupitelstva zvolili, to tam máme, že.

Václav Dvořák byl mezi lety 2014 a 2018 radním. Kromě jiného fungoval i jako placený městský finanční poradce. Rozhodně mu tedy nemohlo ujít to, že už v roce 2015 mělo město na stole studii o nekapacitnosti čistírny odpadních vod (ČOV) a riziku jejího provozu v budoucnu. O tom, že se původní rekonstrukce ČOV příliš nepodařila, se dokonce vědělo už v roce 2011, kdy přišlo v souvislosti s řešením možného napojení Bohutína na naši ČOV upozornění, že při plném zatížení nedokáže zařízení dlouhodobě plnit limity pro vypouštěné látky. Jak tehdejší rada s takovými informacemi naložila? Co pro to Václav Dvořák coby tehdejší šéf kasy a nynější odborník na rozvoj města udělal? Nic. Vůbec nic. Argument, že tehdy nebylo peněz nazbyt, je absolutně mimo. Na vypracování projektové dokumentace by peníze určitě byly, stejně tak by se mohl zvládnout složitý inženýring. Václav Dvořák mohl už

tehdy objíždět ministerstva a státní fondy (jako jsem to dělal já několik let) a ždímaje čepici žádat o dotaci. Nedělal nic, a město se tak dostalo do zpoždění, které jsme začali řešit hned v říjnu 2018 a pak v roce 2019, kdy se zadala studie pro konkrétní technické řešení. V červnu 2020 je vyhlášena uzávěra na připojování, a ještě téhož roku schvalujeme zakázku na projekt. Jeho tvorba byla nesmírně časově náročná a trvala několik let. Během nich jsem společně s autory projektu několikrát navštívil vedení Státního fondu životního prostředí a žádal o dotaci. Podařilo se nám získat 25 milionů korun.

Další vrstvené manipulace se Václav Dvořák dopouští při popisu průběhu zakázky. Staví vyloučenou Trigemu do role ublíženého, který ve snaze zachránit město před zlovůli rady se obrací na zastupitele a hledá dovolání. Mluví o tom, že rada snad schválně vyloučila jednoho uchazeče, aby upřednost-

nila jiného. Argumentuje nižší nabídkovou cenou. Jasně. Na první pohled laika to tak může vypadat. Co ale Václav Dvořák už nepoví (doufám jen pro nevědomost), že ten rozdíl v ceně byl u druhé (volitelné) etapy zakázky, u které není dopředu známo, zda se vůbec bude dělat - i v rámci zadávací dokumentace toto bylo opčně nastaveno. Jednoduše řečeno - největší cenový rozdíl byl u etapy, která a) pro intenzifikaci čistírny není bezpodmínečně nutná, b) není u ní dopředu dáno, že se vůbec bude realizovat. První etapu pak původně vyloučená Trigema nabídla o něco draze.

Co Václav Dvořák vůbec nepíše, je to, proč byl uchazeč vyloučen, a že to bylo naprosto v souladu se zákonem: 1) nedokázal vysvětlit mimořádně nízkou nabídkovou cenu a za 2) navrhovaná strojní a technologická zařízení neodpovídala projektové dokumentaci. Nebylo to tedy kvůli „podivnému“

rozhodnutí rady, ale na základě odborného posouzení. K ČOV ještě doplním, že veškerá podání na Policii ČR, včetně toho mého, byla odložena, a že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nám napsal, že nebude zahajovat přezkum z moci úřední.

Tendr byl ukončen a rozběhne se znova. Určitou výhodou je to, že původní nabídkové ceny jsou nyní „venku“ a že to může působit na budoucí uchazeče ve smyslu předložení lepších nabídek.

Závěrem už jen malinko, protože můj text je beztak dost dlouhý. Je úlohou opozičního politika kriticky přistupovat k vládnoucí gar-

nitūře. Kvalitní opoziční politik to ale dokáže bez osobních útoků, falešných nebo zkreslených výkřiků. Ti nejkvalitnější opoziční politici dokonce přichází s vlastními řešeními, která prosazují takovým způsobem, aby byla akceptovatelná pro kohokoliv napříč celým politickým spektrem. Ale jak psal Václav Dvořák: co jsme si zvolili, to máme.

■ Jan Konvalinka
starosta města Příbram

PID byla klíčová, nyní přijde tendr na dopravce

Na jiném místě tohoto Kahanu vychází článek o tom, jak jsou sestavovány jízdní řády městské hromadné dopravy (MHD). V této souvislosti stojí za komentář, jakými změnami systém veřejné dopravy v posledních letech prošel a co jej čeká.

Nejzásadnější změny v systému MHD souvisely s jejím začleněním do Pražské integrované dopravy (PID). Jednáni mezi městem a organizací Integrovaná doprava Středočeského kraje (IDSK) probíhala již od roku 2019.

Součástí příprav byla i odborná analýza zpracovaná v listopadu 2022 nezávislým konzultantem Vladimírem Navratem. Ta nedoporučila původně navrhovanou plnohodnotnou integraci podle představ IDSK/PID, zejména kvůli riziku narušení návazností spojů a kvality obsluhy na hlavní dopravní ose ve městě (náměstí T. G. Masaryka - autobusové nádraží - náměstí 17. listopadu - Zdobov), která patří k nevytíženějším.

Na základě dalšího vývoje byl ve druhé polovině roku 2023 připraven návrh úprav jízdních řádů. Ten zahrnoval omezení málo využívaných spojů, včetně linky 19A, a redukci souběhů některých linek. Celkově šlo o snížení výkonů přibližně o 40 000 kilometrů ročně a snížení počtu nasazovaných vozidel na 16.

Rada města Příbram následně v listopadu 2023 schválila smlouvy se Středočeským krajem týkající se zajištění dopravní obslužnosti i samotného vstupu MHD do integrovaného systému PID. Tyto kroky navázaly na dříve uzavřenou smlouvu s dopravcem Arriva Střední Čechy, který zajišťuje provoz MHD na základě veřejné zakázky pro období 2019-2029.

K samotné tarifní integraci do systému PID došlo 10. prosince 2023. Tento krok přinesl mj. i změny v odbavování cestujících a uznávání jízdních dokladů. V souvislosti s tím město akceptuje i takzvanou protarifovací ztrátu, která vzniká ze vzájemného uznávání jízdních dokladů, především dokladů z předprodeje dlouhodobých dokladů (tj. kupóny a elektronické peněženky, papírové doklady - lítačky PID). A dále systém uznávání dokladů ovlivňuje chování cestujících při volbě nákupu druhu jízdního dokladu.

Součástí změn bylo také kompletní přecíslování linek MHD podle systému PID. Nově např. linka 501 nahradila původní linky 1A, 8A, 10A a 10B, linka 502 odpovídá dřívějším linkám 2A, 2B, 7A a 7B, a linka 565 nahradila linku 19A. Další linky byly sloučeny nebo upraveny.

V průběhu roku 2024 probíhalo vyhodnocování nového systému a dílčí úpravy jízdních řádů. Nebylo nutné provádět zásadní změny v trasování linek ani v udělených licencích pro vedení jednotlivých tras.

Od 29. června 2024 došlo ke sjednocení režimu autobusových zastávek, které jsou nově na celém území města v režimu „na znamení“. Cestující musí pro výstup použít tlačítko ve vozidle, pro nástup postačí viditelně čekat na zastávce. Výhodou nového systému je zrychlení cestování, vyšší pravděpodobnost dohánění zpoždění, plynulejší jízda odstraněním zbytečného brzdění a rozjezdů, i lepší tepelná pohoda ve vozidle, protože v zimě se zbytečně nevyvětrá teplo a v létě účinněji funguje klimatizace. Cestující už také nemusí sledovat, v jakém režimu zastávka funguje. Zpočátku sice někteří cestující opomínali signalizovat výstup, ale nyní je systém již velmi dobře zaužívaný.

Na autobusovém nádraží v ulici Čs. armády bylo 6. prosince 2024 otevřeno nové informačně-prodejně místo PID. Zajišťuje vydávání karet PID Lítačka, prodej kuponů, řešení reklamací nebo poskytování informací o spojení.

Co nás čeká do budoucnosti? Systém prochází průběžnou optimalizací, ale v tuto chvíli lze říci, že nejvýznamnější změnou bude výběrové řízení na dopravce pro následující období. Bude již zohledňovat novou legislativu, která požaduje podíl tzv. ekobusů.

■ Vladimír Karpíšek
místostarosta města Příbram

Kácení zeleně pod hvězdárnou

Redakce Kahanu obdržela příspěvek občanky Václavy Rotterové, který se týká kácení zeleně v lokalitě Pod Hvězdárnou i odstraňování zeleně obecně. O vyjádření jsme požádali Odbor životního prostředí (OŽP).

VÁCLAVA ROTTEROVÁ

V listopadu 2023 jste v Kahanu otiskli můj příspěvek, který se týkal likvidace vzrostlé zeleně v městské části Příbram II, lokalita Pod Hvězdárnou, v bezprostřední blízkosti řadových obytných domů. V současné době stejný způsob likvidace - v podstatě devastace - pokračuje, i když se jedná o stromy na soukromém pozemku. Majitel pozemku je tentýž, který už kvůli jedné stavbě pokácel zeleň, o které jsem se zmiňovala v roce 2023. I když v Rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 18. ledna 2023 (bod 3) je uložena povinnost chránit dřeviny v dosahu stavební činnosti a náhradní výsadba dřevin, v podstatě to splněno nebylo, když neberu v patrnost několik keříčků bobkovišni.

Podle vyjádření OŽP je vše v souladu s předpisy. To mi ale opravdu nebrání v tom, abych se k takové činnosti vyjádřila. Zejména když se stále mluví o ochraně životního prostředí, zlepšování kvality života hlavně ve městech výsadbami stromů, zřizování zelených odpočinkových oáz apod. Vždyť každá vydlážděná plocha a každý vykácený strom v létě všechno jenom zhoršuje.

MAREK DUSPIVA, OŽP

V lokalitě Pod Hvězdárnou v Příbrami II bylo v loňském roce povoleno kácení několika dřevin, nedávné kácení se tedy uskutečnilo v souladu s právními předpisy. Pozemek, kde kácení proběhlo, je využitelný pro výstavbu a k té ho právě jeho majitel chce využít. Můžeme se samozřejmě ptát, zda byl tento pozemek vhodně vymezen v územním plánu pro zástavbu, nic s tím ale již nenaděláme.

Zkácení dřevin opravdu nemáme radost, nicméně domnívám se, že úřad by v některých případech měl přihlídnout i k vůli vlastníka, který má v tomto případě zájem na pozemku stavět. Samozřejmě, vše má své meze. V případě, že by na pozemku byly hodnotné dřeviny - např. z hlediska stáří či rozměrů, je na místě, aby úřad takové kácení třeba i nepovolil. To však z mého pohledu nebyl tento případ.

Nechci však nijak bagatelizovat zklamání Václavy Rotterové z nastalé situace. Rozumím tomu, že pro někoho se může jednat o velice nepřijemnou situaci, zvláště když byl dotyčný např. velkou část života zvyklý, že v místě byla zeleň a nyní místo ní bude stavba.

Z Hostomic na Studený vrch

Středočeské městečko Hostomice (má asi 1600 obyvatel, okres Beroun), ležící při severní hranici Přírodního parku Hřebený, je vhodnou startovací základnou pro řadu výletů. Zejména se odtud nabízejí vrcholy Plešivec (654 m), Písek (691 m), Velká Baba (615 m), Kuchyňka (636 m) nebo Hradec (628 m). My si tentokrát vybereme trasu, vedoucí k poměrně známému vrcholu a zároveň rozhledně Studený vrch (690 m).

Studený vrch s rozhlednou.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Svoji pouť můžeme zahájit na obdélníkovém hostomickém Tyršově náměstí. Zde nám patrně neujde Mariánský sloup, socha sv. Jana Nepomuckého a zejména nápadný barokní kostel, v ČR ojedinělého zasvěcení: Nastolení sv. Petra v Antiochii (připomínající působení apoštola Petra jako prvního biskupa v Antiochii). Stojí v západní části náměstí, na místě staršího gotického kostela (doloženého od 14. století), přestavěného v letech 1743–1762. V současnosti se jedná se o opravenou jednodlnou obdélnou stavbu s věží přibližně čtvercového půdorysu s hodinami, ukončenou polokruhovou apsi-

Kostel Nastolení sv. Petra v Antiochii

dou. Portál vstupní části je doplněn dvěma nikami se sochami sv. Petra a Pavla.

Z Hostomic se vydáme nejlépe po žluté, která míří k východní části náměstí a poté vede jižně, po místní komunikaci, kterou na značném rozcestí, ještě před osadou Lštěň, opouští vpravo a polní cestou se dostává na hranici Přírodního parku Hřebený a posléze vstupuje do lesa. Kolem nenápadné Jechovy studánky vystoupáme ke křižovatce Čtyřmezí (od roku 2014 označené umělecky pojatým kovovým kruhem zapuštěným v zemi), kde se po Brdské hřebenovce (zde zvané Vintířova stezka) vydáme po červené vlevo. Na křižovatce Pod Studeným vrchem pokračujeme rovněž vlevo a posléze již mezi stromy spatříme kamenné těleso rozhledny.

Rozhledna Studený vrch, sedmiboká kamenná stavba z roku 1940 vysoká 17,5 m, původně sloužila jako měřická věž pro trigonometrické účely. Zhruba od roku 2005 je sezonně přístupná veřejnosti (bližší info bývá na rozhlednastudenylvrch.estranky.cz, tel. 606 436 893). Vzhledem k její výšce je rozhled do některých směrů omezen vzrostlými stromy, ale i tak za vhodných podmínek poskytuje pohled kupříkladu na Křivoklátskou

Výlet v kostce

Oblast: Přírodní park Hřebený
GPS start: Hostomice
 49.8254344N, 14.0459000E
Trasa: mapy.com/s/dusuduhozo
Vzdálenost: 7,2 km
Typ: trasa pro pěší a horská kola
Náročnost: střední
Značení: žlutá, červená
Zajímavosti: Hostomice náměstí

vrchovinu, hřebený Krušných hor či vrcholky Českého středohoří.

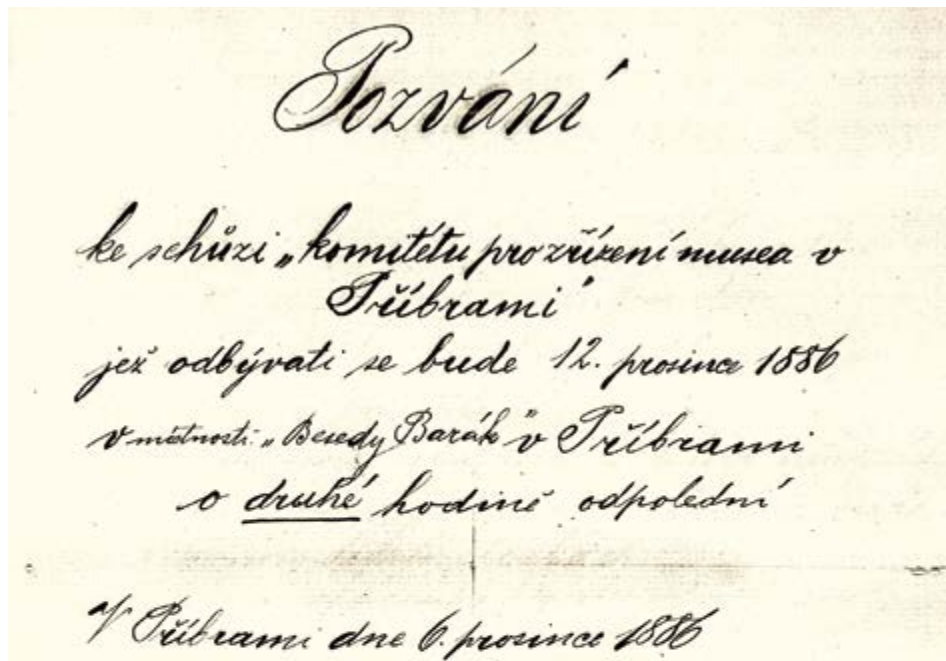
Vydali jsem se tentokrát nikoli do CHKO Brdy, ale do brdského Přírodního parku Hřebený, který byl vyhlášen Radou Středočeského kraje 14. září 2009, v rozloze 184 km². Mimo jiné obsahuje přírodní rezervace Kuchyňka, Hradec a Andělské schody.

■ Jaroslav Hodrment

140 let příbramského muzea

Hornické muzeum Příbram, příspěvková organizace zřizovaná Středočeským krajem, navazuje na činnost někdejšího Krajinického muzea v Příbrami založeného před 140 lety, roku 1886, a dále podnikového muzea existujícího od poloviny 19. století při ředitelství zdejších dolů na stříbro a olovo. O vznik muzea se v roce 1886 zasloužil řídicí učitel Ladislav Malý (1862–1956), vlastivědný badatel, publicista, přítel a blízký spolupracovník průkopníka českého muzejnictví Vojtěcha Náprstka (1826–1894). Později došlo ke spojení obou muzeí v jediné, jehož pokračovatelem je nyní Hornické muzeum Příbram, p. o.

Titulní strana listiny, kterou byla svolána schůze komitétu pro zřízení muzea v Příbrami dne 12. prosince 1886.

Foto: Hornické muzeum Příbram

U zrodu novodobé podoby této paměťové instituce stál ve 2. polovině 20. století přední montánní historik Jiří Majer (1922–2008) působící řadu let v NTM Praha, který přišel s myšlenkou na zachování hlavních báňských staveb, provozů a části historického podzemí v Příbrami-Březových Horách. Po ukončení těžební činnosti roku 1978 k tomu skutečně došlo a následně zde vzniklo muzeum, které je nyní počtem prohlídkových areálů s více než sedmdesáti stálými expozicemi umístěnými v 60 objektech jedním z největších hornických muzeí v České republice a zároveň i v Evropě. Přibližuje návštěvníkům bohatou montánní minulost spjatou s rozsáhlou exploatací v příbramském stříbrorudním revíru, uranovém ložisku, podbrdské železářské oblasti i s těžbou zlata a kamene ve středním Povltaví. V 19. a 20. století dosáhla zdejší báňská činnost evropského, v mnohých směrech i světového významu.

Nejstarší část muzea se nachází v areálu historické Ševčinské šachty zaražené roku 1813 na místě staršího dolu z 16. století. Kouzelná industriální architektura Malakov tohoto dolu se v roce 2007 dostala ve výtvarné podobě dokonce na platidlo. Česká národní banka vydala zlatou minci v nominální hodnotě 2500 Kč, na jejíž jedné straně je právě silueta této národní kulturní památky. K nedalekému dolu Vojtěch doveze návštěvníky muzea hornický vláček. Ve vojtěšské jámě založené roku 1779

bylo v roce 1875 dosaženo světového prvenství 1000 m svislé hloubky za pomoci jediného těžního lana. Dominantou strojovny vojtěšského dolu je parní těžní stroj Breitfeld & Daněk z roku 1889, s částí zařízení z roku 1873, nejstarší v rudném hornictví na území České republiky. Sousední důl Anna z roku 1789, svého času nejhlubší v Evropě, nabízí k prohlídce několik okruhů historického podzemí. Mimo jiné jízdu důlním vláčkem Prokopskou štolou až k ústí jámy Prokop z roku 1832, hluboké 1600 m, nejhlubší v revíru a třetí nejhlubší v republice. Příbramské muzeum je jediné v Evropě umožňující turistům nahlédnout do takto hluboké šachetní jámy. K nejvýznamnějším exponátům zde patří národní kulturní památka, parní těžní stroj Breitfeld & Daněk z roku 1914, ve své vývojové řadě poslední, který sloužil až do ukončení těžby stříbra a olova v revíru roku 1978.

Velkým lákadlem je další důl s názvem Drkolnov z roku 1836, v jehož nitru se nachází vodní kolo o průměru 12,4 m k pohonu důlních zařízení. Je možné se k němu dostat buď horizontálně tzv. přívodní štolou nebo 51 m dlouhou šikmou štolou – úpadnicí, v níž je nainstalována skluzavka, což se stalo oblíbenou atrakcí pro malé i velké fandky hornictví. Kolo je jediné dochované na území ČR a mimořádně hodnocené i v zahraničí.

Kromě areálů v Příbrami-Březových Horách se muzeum prezentuje pěti pobočkami situovanými v okolí města, v lokalitách dotčených též

báňskou činností. Jedná se o Skanzen Vysoký Chlumeč, Muzeum zlata Nový Knín a Muzeum Křížovnický špýchar v Prostřední Lhotě. Dále Památník Vojna Lešetice a Muzeum Uranový důl Bytíz přibližující navíc problematiku politických vězňů komunistického režimu a těžbu uranové rudy. Vzhledem k charakteru expozic obsahujících uran bylo Hornické muzeum Příbram zařazeno na soupis fyzické inventury Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v Praze, Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) ve Vídni a inspektorů Evropského atomového společenství (Euratom) v Lucemburku, a to jako jediné muzeum na našem území.

Příbramské muzeum získalo díky svým aktivitám orientovaným zejména na záchranu a následně zpřístupnění veřejnosti montánních památek několik ocenění. Zvítězilo například v soutěži Gloria Musaealis, opakovaně obdrželo titul Český permon roku, stříbrnou medaili z Mezinárodního setkání hornických měst Evropy v německém Freibergu, Zlatou pamětní plaketu Českého báňského úřadu atd.

Po roce 1989 věnuje mimořádnou pozornost také mezinárodní spolupráci. Například putovní výstavy o dějinách příbramského hornictví a tradičních havířských betlémů byly k vidění na četných místech v Německu, Rakousku, Francii, Beneluxu, Itálii, na Slovensku nebo v Polsku. Letos je výstava v Technisches Denkmal Zieglelei Hundisburg, SRN.

V roce 2001 bylo muzeum slavnostně přijato do Středoevropské unie technických muzeí (MUT) a od roku 2010 je členem Deutscher Museumsbund (německá obdoba AMG).

V mezinárodním kontextu jsou vysoce hodnoceny zejména mineralogicko-geologické sbírky ze zdejšího stříbrorudního revíru i uranového ložiska, dále unikátní parní těžní stroje, již vzpomínané vodní kolo dolu Drkolnov, expozice o protikomunistickém odporu a uranovém hornictví v Památníku Vojna a v Muzeu Uranový důl Bytíz, doklady o montánní činnosti spjaté s těžbou a zpracováním zlata prezentované v Muzeu zlata v Novém Kníně, o životě v malebném středním Povltaví zachycené v Křížovnickém špýcharu v Prostřední Lhotě, jedinečné lidové stavby ve Skanzenu Vysoký Chlumeč a mnoho dalších.

Hornické muzeum Příbram prošlo za uplynulá léta řadou proměn a zařadilo se mezi důležité paměťové instituce. V letošním roce je mimo jiné spolupořadatelem Setkání hornických měst a obcí ČR a Evropského dne horníků a hutníků 12.–14. června v Příbrami.

■ Josef Velfl

Hornické muzeum Příbram

Příběhy z Březového vrchu XXVI.: mezi dvěma válkami

Administrátor nejvyššího mincmistrovského úřadu v Českém království Jan Nepomuk Václav Mitrovský svobodný pán z Mitrovic a Nemyšle (1704–1760) v prvních letech druhé poloviny 18. století pokračoval v nápravě příbramského horního závodu.

František Josef hrabě Pachta z Rájova (1710-1799), nejvyšší mincmistr Království českého v letech 1755-1774. Tento portrét tehdejšího vysokého horního úředníka jsem objevila v létě 2024 v expozici Královské mincovny v Jáchymově. Už tam ale nevíš, před časem byl přemístěn do depozitáře Muzea Karlovy Vary, sign. MKV-Uo 907. Reprodukce obrazu je možná díky vstřícnosti a svolení vedení muzea. Zdroj: SOA v Praze - SOKA Příbram

Nechal si vyhotovit podrobný soupis všech zaměstnanců horního závodu. Nařídil revidovat příbramské horní účty od roku 1734 a zprávy o zjištěných chybách zasílal vedení příbramského horního závodu k vysvětlení a opravě.

Každých čtrnáct dnů se konala zasedání horního úřadu, jichž se účastnili zástupci magistrátu, protože příbramská obec vlastnila 50 kukusů. Březohorská obec měla pouze ¼ kukusu a pokud je známo, březohorský rychtář ani jeho přísežní nebyli na porady zváni. Z porad byl pořizován protokol předávaný pražskému mincmistrovskému úřadu, který do Příbrami v květnu 1751 pro nedostatek lidí (*aus Mangel der Leuth*) poslal čtyři horníky z Kutné Hory a dva běhače z Jilového. Jeden muž přišel

z Horního Slavkova a další z Ratibořic, Krásna a Jihlavy. Jiní dělníci byli poddanými okolních panství. Mnozí ale zase z dolů odešli. Fluktuace byla značná, protože zdejší pracovníci nedostávali zaslouženou mzdu včas a nezbytné životní potřeby si museli opatřovat na dluh. Vydrželi ti, kteří měli kromě práce u horního závodu vlastní, i když velmi skromné hospodářské zázemí. Na konci října evidoval horní závod kromě úředníků a dvou štajgrů 92 dělníků a horníků ve věku 14 až 57 let, více než 50 let však bylo pouze šesti mužům. Práce v dolech byla opravdu těžká a málokdo ji vydržel - například v roce 1752 byl přijat kašplu jako pacholek vysloužilý voják Karel Voček, který vydržel pět šichet a odešel.

MÍSTO PENĚŽ ŠPATNÉ ŽITO

Doly tehdy trpěly nedostatkem dřeva a velkým letním suchem. Těžbařstvo neplatilo na své kukusy vyměřené cupusy - příbramská obec ke konci roku dlužila hornímu závodu téměř 753 zl. Místo peněz poslala ze svého statku v Trhových Dušníkách špatné žito, pšenici a hrách, které horníci odmítali převzít. Chtěli hlavně mouku a potřebovali hotovost, aby mohli zaplatit svým věřitelům. Na konci roku 1751 jim závod dlužil mzdu za jedenáct týdnů. Majitel jednoho kukusu a člen magistrátu Josef Richter si stěžoval hornímu úřadu, že hornictvo, které nemělo peníze na otop, působí škodu v městských lesích.

V roce 1752 chybělo hornímu závodu také železo. Nájemce příbramské železné hutě Karel Wiesser neměl zásoby železné rudy, a proto začal zpracovávat převážně staré železo. Vrchní horní správce Josef Alexis de Adda sestavil s pomocí hormistra Ehemannta v roce 1753 o horním závodu obšírnou zprávu, v níž uvedl, že je všechno v dobrém stavu, a popsal jednotlivá důlní díla s tím, že se v nich nachází dobrá ruda k pučování, ale že se práce v nich musí pro nedostatek peněz omezovat.

Na několik hornických rodin z Březového vrchu dolehla tíživá situace natolik, že byly nuceny prodat pro dluhy nebo neschopnost splácet dědičné podíly svým příbuzným to nejcennější, co měly - kus pole, nebo dokonce domek s dvorkem. Nejvýmluvnějším dokladem tehdejší situace je dopis, který poslal 19. června 1754 zdejší starší šmelcíp Jan Bittner přímo administrátorovi nejvyššího mincmistrovského úřadu Mitrovskému. Napsal mu, že čtyři roky pracoval jako běhač a v pátém roce byl povolán stát se šmelcípem. Po úspěšně vykonané zkoušce byl poslán do Příbrami, kde slouží jako šmelcíp už asi 25 let. Mzdy se už čtvrtým rokem „táhnou“, ceny všeho jdou velmi rychle nahoru, a on už není schopen v těchto těžkých časech hladově pracovat a zvládat to jako v mládí. Prosí tedy o vyplacení mzdy, aby mohl s ženou a dětmi žít.

Na jaře 1755 se stal nejvyšším mincmistrem Království českého František Josef hrabě Pachta z Rájova (1710-1799), od roku 1736 rada apelačního soudu, od roku 1744 zemský soudce a od roku 1747 místodržící v Čechách. Byl také numizmatikem a pak i prvním prezidentem Vlastenecko-hospodářské společnosti v Praze.

Začátkem června 1755 zaslal příbramskému vrchnímu hornímu správci pokyn, jak řídit zdejší horní závod: jako dosud se každých čtrnáct dní měla konat obvyklá zasedání, o kterých se vedl protokol ve dvojm vyhotovení. O všech událostech měl nejpozději do osmi dnů informovat úřad nejvyššího mincmistra.

Začátkem srpna 1755 hrabě Pachta poslal do Příbrami závěrečný výtah nedostatků, které byly zjištěny v kase kverksaftu za roky 1743-1745 a za něž odpovídal primátor a již odvolaný horní pokladník Filip Wiesser. Další chyby byly nalezeny v rejstřících puchýrny a šmelcovny z let 1743-1745 a byl za ně odpovědný šichtmistr a hutní písař Jan Michael Fritsch. Za nedostatky účtů šmelcovny za totéž období a nedostatky v účtech stavby nového rybníka od června do listopadu 1744 odpovídal tehdejší hutní faktor Niclas Franz Ehemannt, za nedostatky v registrech výdajů hor, puchýrny a šmelcovny za tři kvartály 1743 nesl odpovědnost bývalý horní a hutní písař Anton Florian Heßler. Dosud nebyl vyrovnán dluh 1844 zl. bývalého hormistra Stritzla, i když to měli Filip Wiesser a Josef Richter jako poručník Stritzlových dědiců už dávno udělat. Vrchní horní správce de Adda předal mincmistrovy výkazy jak bývalému hornímu pokladníkovi Filipovi Zikmundovi Wiesserovi (19. srpna 1755), tak hormistrovi Niclasovi Frantzovi Ehemanntovi (18. srpna 1755), aby zjednali nápravu. Ten zřejmě snášel novou situaci a snížení svého postavení velmi špatně, protože se dochoval dlouhý účet medikamentů, které si vyzvedl v příbramské officíně (lékárně) od ledna do září 1755. „*Léky*“ stály celkem 11 zl. 9 kr. Hormistr si objednal například růžovou vodu, rebarborový prášek, badyán, sperma kočky, prášek na opary, roztok meduňky, prášek na katar, prášek na hruď, laxativum (projímadlo), ale i pomerančovou esenci.

Dne 12. července 1755 dostal vrchní horní správce de Adda od mincmistra Pachtu oznámení, že se dosavadní kutnohorský šichtmistr Schön stal účetním účtárny úřadu nejvyššího mincmistra, a protože kromě královského horního hofmistra nebyl v Kutné Hoře jako horní písař k máni žádný muž, který by zároveň obstaral tamější hornictví a hutnictví, bylo třeba zabránit škodám a provizorně tam Schönovi někoho poslat. Proto mincmistr Pachta nařídil příbramskému hornímu praktikantovi Janovi Antonínovi Alisovi, který už složil potřebné zkoušky a který kromě jiného dobře ovládá českou řeč, aby se neprodleně odebral do Kutné Hory a tam byl hornímu hofmistrovi za svůj praktický plat a uhrazení cestovních nákladů nápomocen v horách a puchýrně. Dvaadvacetiletý(!) Alis se osvědčil, a ještě téhož roku byl jmenován kutnohorským šichtmistrem s týdenním platem 4 zl. 15 kr. (asi dvojnásobným ve srovnání se zdejším).

BRATRSKÁ POKLADNA

Vrchní horní správce de Adda začal dbát na odvádění předepsaných příspěvků do bratrské pokladny. Zatímco v roce 1750, kdy bylo dáno za léčení Václava Kellera zraněného při stavbě nové puchýrny felčarovi 2 zl. 30 kr., na pohřeb štajgra Anderse Fischera jeho vdově 6 zl. a za léčení učně Johanna Galle zraněného při pádu do šachty felčarovi 3 zl., přesáhly výdaje bratrské pokladny její příjmy a s předcházejícím restem už vykazovala dluh přes 39 zl., v roce 1754 už v ní bylo 468 zl. V roce 1755 k nim přibýly například bratrský peníz od dolů a puchýren ve výši 85 zl. 57 kr., od hutě 7 zl.

Na několik hornických rodin dolehla tíživá situace natolik, že byly nuceny prodat pro dluhy to nejcenější, co měly – kus pole, nebo dokonce domek s dvorkem.

56 ½ kr., drobné ze „šorfu“ v Tisové a z Bohatého potěšení u Obecne 29 zl. 47 ½ kr., úroky z kapitálů 16 zl. 6 kr. Do bratrské pokladny se odváděly také zabavené platy těch, kteří z Příbrami odešli, nebo špatně pracovali, a peníze z „židovského šmelcování“. Celkový roční příjem dosáhl 146 zl. 35 kr., takže v bratrské pokladně bylo už 614 zl. 37 kr. Vydaly se například provize ve výši 33 zl. 22 kr., horní chirurg za pouštění žíly a tahání zubů dostal roční plat 3 zl. a za kurýrování podle písemných aprobací 2 zl., apatykář dostal za léky 18 ¾ kr. Na pohřeb provizionisty Vojtěcha Kříže byl vydan 1 zl. 30 kr.

Nejvyšší mincmistr Pachta nařídil rovněž krátce po svém nástupu do úřadu – v červnu 1755, aby Kateřina Fischerová, vdova po štajgrovi Andreasi Fischerovi, který zde působil po 21 let, dostávala z bratrské pokladny jako provizi čtvrtletně 3 zl. Eva Kuhnová, jejíž manžel byl přes 15 let horníkem a třídičem rudy a která živila ještě 5 sirotků, z nichž tři byli nezletilí, dostala zpětně od začátku července 1750 (od smrti manžela) do konce září 1754 čtvrtletně 1 zl. 30 kr., a od 1. října 1754 do konce září 1756 dostávala čtvrtletně 1 zl. jako penzi. Vdova Markéta Veselá dostala 12 zl., vdova Dorota Kášová 15 zl. a vdova Kateřina Šafařská 9 zl., protože jejich manželé věrně sloužili u zdejšího horního závodu a u něj „*přišli do neštěstí*“. Z bratrské pokladny se vyplácela třetina částky, zbytek dával horní závod. Když v dalších letech dostával lékař, který docházel ke zraněným a nemocným havířům, ročně 20 zlatých, z poloviny je vyplácela bratrská pokladna a z poloviny těžaři.

Ke konci roku 1755 bylo v bratrské pokladně 530 zl. 21 ¼ kr., z toho v hotovosti 46 zl. 20 ¼ kr., na kapitálech 440 zl., a na nedoplatcích 44 zl. 1 kr. Kapitály si pod obyčejným šestiprocentním úrokem půjčovali březohorští hospodáři. Pod vedením vrchního horního správce de Adda vykazoval v roce 1756 horní závod po pěti minusových letech mírný zisk 979 zlatých konvenční měny. Toho roku však začala krutá sedmiletá válka.

Pokračování příště.

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze – SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

1. května 1886

Zvláštní deputace zastupitelstva na Březových Horách předala diplom čestného měšťanství literárnímu historikovi a říšskému poslanci Josefu Jirečkoví.

2. května 1896

První procesí na Svatou Horu ze Staré Boleslavi a Brandýsa zahájilo období poutí. Přijelo celkem 150 poutníků.

6. května 1836

V doprovodu mladé vévodkyně z Berry přijela do Příbrami z Prahy, kde v letech 1832-1836 pobývala, Marie Terezie Charlotte Bourbonská, vévodkyně z Angoulême, „*Madame Royale*“, dcera krále Ludvíka XVI., která jako jediná z jeho rodiny přežila francouzskou revoluci (zemřela ve Vídni roku 1851). Přenocovala U Černého orla a druhého dne se svou společnicí navštívila Svatou Horu.

10. května 1646

Podbrdský hejtman Ladislav Maxmilián Chlumčanský z Přestavlk svolal na 10. května 1646 šlechtice z Podbrdského i Prácheňského kraje na svůj zámek do Trhových Dušníků, kde se měla bez účasti příbramského magistrátu a děkana vyřešit otázka duchovní správy Svaté Hory, na které se jezuité prakticky podíleli už dvacet let.

18. května 1906

Do Příbrami přijel světec biskup František Krásil, aby udílel svátost biřmování. Na nádraží byl přivítán zástupci města se starostou Blažejem Mixou v čele. V kostele svatého Jakuba vykonal krátkou pobožnost a druhý den udílel svátosti biřmování.

21. května 1876

O půl deváté večer vracelo se několik dam cestou Prokopskou z Březových Hor do Příbrami. Uprostřed cesty uviděly dva výrostky, kteří zapálili kus papíru a utekli do polí. Když se dámy přiblížily k hořícímu papíru, vybuchl v něm nastražený střelný prach. Jedna z dam byla poraněna v obličej.

24. května 1936

Konala se slavnost položení základních kamenů březohorského Sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra. Sbor si postavili členové Církve československé husitské podle návrhu architekta S. Vachaty za 300 000 korun z vlastních prostředků.

26. května 1946

Volby do Národního shromáždění 26. května 1946 skončily v Příbrami těsným vítězstvím komunistů nad lidovci a národními socialisty. KSC získala 2243 hlasy, strana lidová 2161 hlas, národní socialisté 1915 hlasů a sociální demokraté 655 hlasů. Mandáty do Místního národního výboru (MNV) v Příbrami pak byly rozděleny v následujícím poměru: komunisté 12, lidovci 11, národní socialisté 10 a sociální demokraté tři.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

Městské prostory k nájmu a prodeji

- nájem prostor o celkové výměře 76 m², budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- nájem objektu o zastavěné ploše 286 m², budovy č. p. 142, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/18 v k. ú. Příbram;
- prodej pozemku p. č. 2791/1, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 145 v Příbrami IV, ul. Čs. armády, pozemku p. č. 2791/2, jiná plocha, ostatní plocha a pozemku p. č. 2792, zahrada, vše v k. ú. Příbram, formou veřejné dražby;
- nájem vývěsní skříňky, umístěné v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Více informací je na úřední desce (elektronicky: edeska.pribram.eu/eDeska).

Město dále nabízí ke krátkodobému nájmu:

■ jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun za akce do jedné hodiny včetně (každá další započatá hodina 200 korun). Cena za úklid je 850 korun.

■ jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Ceny jsou včetně DPH.

Bližší informace poskytnete:

Jana Vašková (Odbor správy majetku) jana.vaskova@pribram.eu; 318 402 521

Bydlení v Kodusu je pro zájemce od šedesáti let

Komunitní dům seniorů (Kodus) v Příbrami, který funguje téměř deset let, propojuje dostupnost, bezbariérovost a komunitní život.

Kodus byl v Příbrami otevřen v roce 2017 a vznikl s využitím dotace 12,5 milionu korun od Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Nachází se v ulici Sadová v Příbrami VII a nabízí celkem 23 samostatných bytových jednotek. Celý objekt byl od počátku koncipován tak, aby vyhovoval seniorům a usnadňoval jim každodenní fungování. Důraz je kladen především na bezbariérovost a bezpečný pohyb - vstupy do budovy, společné prostory i samotné byty jsou řešeny s ohledem na potřeby seniorů. Samozřejmostí je výťah, široké chodby umožňující pohodlný průchod i s kompenzačními pomůckami, zábradlí na chodbách a přehledné uspořádání celého domu. Na každém patře je také společenská místnost.

Výhodou Kodusu je cena nájemného, která aktuálně činí 89,10 Kč/m² (velikost bytových jednotek je 41-44 m²). V docházkové vzdálenosti se nachází obchod s potravinami i autobusová zastávka. Přímou v areálu pak mají obyvatelé k dispozici také vlastní parkoviště. Součástí objektu je i venkovní prostor, který lze využít k odpočinku na čerstvém vzduchu.

Byty v Komunitním domě seniorů jsou určeny osobám ve věku 60 a více let, jejichž průměrný čistý měsíční příjem v období 12 kalendářních měsíců před uzavřením nájemní smlouvy nepřesáhl jednonásobek průměrné měsíční mzdy (pro rok 2026 činí 47 500 korun) v případě jednočlenné domácnosti, nebo 1,2 násobek v případě dvoučlenné domácnosti.

Zájemce musí být občanem města Příbram v délce alespoň 20 let a jeho zdravotní a sociální schopnosti by měly odpovídat komunitnímu stylu života. Kodus je určen pro osoby, které mají prozatím zachovanou soběstačnost. Jedná se o „mezistupeň“ mezi standardním bydlením a domem s pečovatelskou službou. Ke dni uzavření nájemní smlouvy také žadatel nesmí vlastnit nebo spoluvlastnit bytový dům, rodinný dům, byt, ani mít podíl v bytovém družstvu.

Zájemci o pobyt mohou kontaktovat Ladu Kolářovou z Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (318 402 350, 778 882 153, lada.kolarova@pribram.eu).

■ **Bohumila Mudrová**
Městský úřad Příbram

POMŮCKY: STYL, IPEL, OSYP, SKART	AZUR	OHYB	1.DÍL TAJENKY	NEKAM (BAS-NICKÝ)	ZKR. PRO KUSY	A SICE	DIPLOMATICKÉ POSLÁNÍ	SLOVENSKÝ SLEPĚ	POPSÁNÍ	DOUŠKA V DOPISE	ORGÁN ZRAKU	2.DÍL TAJENKY	ŽENSKÉ JMÉNO (10.9.)	MÍSTNOST PRO KONĚ
MEZINÁR. OLYMPIJSKÝ VÝBOR (ZKR.)														
JEDNOTKA EL. ODPORU				FR. PROZAİK					VÝRAZENÝ PAPIR					
PEČOVAT				PULZY	OSEVÁNÍ				BLAHO-PŘÁNÍ (ZAST.)	ŘADOVÁ ČÍSLOVKA				
MĚSÍC V ROCE					ČI		VÝPRAVNÝ BÁSNİK			HAŠKŮV FELDKURÁT	ZÁHADA			
							SEVERŠTÍ PAROHÁČI				POKYNUŤI			
	KŮŘ S LYSINOU (NÁŘ.)	PŘÍTOK DUNAJE						JINÝ (NÁŘEC)					BYŤ S NĚKÝM VYROVNÁN	NĚMECKÁ AUTOMOBILKA
PÁNSKÝ ČASOPIS		PLOD LUŠTĚNIN						ANGL. JEDNOTKA DÉLKY	ZÁKLADNÍ ČÍSLO					
									CHEMICKÝ PRVEK					
ČÁST HOUSLI				ODBYT STROJŮ A NÁŘADÍ					ZNAČKY NB	ZASE				
				DRÁTĚNÝ PLOT						ANGL. KŮR				
NATU-RÁLNÍ DÁVKA					KOSATEC (BOT.)						ZÁKRUT	POHLED (KNÍŽNĚ)		
					KLUKOV-SKÁ ZBRAŇ							DÝZA		
TROFEJ INDIÁNU						DOKONČITÍ MOTÁNÍ								
						MOZOL								
	TĚLO-CVICOVNÝ PRVEK	ŘÍM. KRUTO-VLÁDCE						VODNÍ HLODAVEC					DOUŠEK (NÁŘ.)	OTEK (NÁŘEC)
		PSÁČI POTŘEBY												
SEPTAT									SLOŇI ZUBY				ZNAČKA KILOTUNY	NEMOCEN (BASN.)
									NĚM. NOVÝ					
AUTO														
							3.DÍL TAJENKY							
VLASTNÍ IROVI					AVŠAK		LINKA DOVĚRY (ZKR.)							
										UKOVAT				
KRUH KOLEM SLUNCE						KŘESTAN-SKO DEMOKRATICKÁ UNIE								HRACÍ LIST

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na květen. Tajenka ze zpravodaje 4/2026: Duben hojný vodou, říjen vínem. Knihu vyhrává Ludmila Dřevová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 12. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

SVATOHORSKÉ SADY

1. 5. 15.00 Libání ve Svatohorských sadech

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

2. a 16. 5. 8.00–12.00 Farmářské trhy

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121

20. 5. 16.00 Jednání zastupitelstva města

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

28. 5. 14.00–21.00 SchoolStock

KOMENTOVANÁ VYCHÁZKA K 810. VÝROČÍ MĚSTA

17. 5. 14.00 Výletní místa našich předků – Fantova louka, Nová Hospoda, pramen Kocáby, kříž sv. Ivana – sraz na parkovišti pod Svatou Horou, konec u šachty č. 16 – cca 6 km

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

3. 5. 15.00 Kosí bratři
4. 5. 19.00 Splašené nůžky
5. 5. 19.00 Miroslav Donutil – Na kus řeči
6. 5. 19.00 Kristián Šebek a Slawinski orchestra
11. 5. 17.00 Hrdý Budžes
12. 5. 19.00 Zamilovaný velvyslanec
13. 5. 16.30 Jarní koncert ZŠ Příbram VII, 28. října 1
17. 5. 15.00 Pohádky do kapsy
21. 5. 19.00 Ostře sledované vlaky
25. 5. 19.00 Past na myši
26. 5. 19.00 Casanova a Žofie K.
27. 5. 16.00 Modrý z nebe

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 5. 17.00 Legendy Alysie
1. 5. 20.00 Michael
2. 5. 16.00 Super Mário galaktický film
2. 5. 19.00 Ďábel nosí Pradu 2
3. 5. 16.00 Ucpanej systém
7. 5. 19.00 Mortal Combat II
8. 5. 17.00 Conni: Tajemství jeřába
8. 5. 20.00 Billie Eilish – Hit Me Hard and Soft: The Tour – 3D
9. 5. 16.00 Béé team na stopě
9. 5. 19.00 Michael
10. 5. 16.00 Mortal Combat II
12. 5. 16.00 Když se zhasne
14. 5. 19.00 Iron Maiden: Burning Ambition
15. 5. 17.00 Farma zvířat
15. 5. 20.00 Hokum
16. 5. 16.00 Legendy Alysie
16. 5. 19.00 Ďábel nosí Pradu 2
17. 5. 20.00 Billie Eilish – Hit Me Hard and Soft: The Tour

V čase uzávěrky není další program kina k dispozici, aktualizovaný je na webu.

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

7. 5. 20.00 Jazz Faces
14. 5. 19.00 7 pádů Honzy Dědka
24. 5. 9.00 Divadlo patří dětem
28. 5. 19.00 Helena Forever

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

7. 5. 19.00 Dokud se zpívá...
13. 5. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Ondřejem Brouskem
14. 5. 19.00 Půl roku na Taiwanu – přednáška Kateřiny Tyrpekové
20. 5. 19.00 Dánsko a Faerské ostrovy – přednáška Marka Kováře
28. 5. 19.00 Hovory M s Veronikou Lálovou

DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER

16. 5. 14.00 Prohlídka divadla

LESNÍ DIVADLO SKALKA V PODLEŠÍ

29. a 30. 5. Festival Kahan Jana Balady

SVATÁ HORA

3. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka: Marek Nováček
4. 5. 17.00 Modlitba za bezpečný svět – Island
10. 5. 8.30–13.00 Květnový koláč – dobročinná akce
10. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka: Christján Pšenička
13. 5. 17.30 Příběhy ze svatohorských ambítů – přednáška Věry Smolové
17. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka: Ondřej Valenta
18. 5. Mezinárodní den muzeí
23. 5. 14.00 Malé filmové exercicie – film Řád
24. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka: Jakub Janšta
29. 5. 19.00–22.30 Noc kostelů
31. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka: Marie Zahradková

HORNICKÉ MUZEUM

17. 5. Mezinárodní den muzeí (důl Vojtěch)
22. 5. Muzejní noc s koncertem Jaroslava Hutky (Památník Vojna)
23. 5. Koncert kapely Bárka a sboru Gambale (důl Vojtěch)
26. 5.–12. 7. Výstava Poklad z Hrachova (důl Vojtěch)

KNIHOVNA JANA DRDY

1. 5. 10.00 Dvořákova Vysoká. Hudebně zábavný turistický pochod s kvízem
4. 5. 17.00 Svědectví Starého zákona. 7. část. Přednáška Hany Tonzarové
6. 5. 10.00 Demystifikace umělé inteligence. Workshop – Goethe institut
6. 5. a 20. 5. 15.00 Kurz práce s chytrým telefonem 65+
11. 5. 16.30 Setkání genealogů
12. 5. 8.55 Klub HP: Jahodová hora – nejvyšší vrchol Padrťské vrchoviny. Výlet
12. 5. 17.00 Dějiny umění: Impresionismus. Přednáška Jany Froňkové
18. 5. 18.00 Knižnický kvíz
21. 5. 8.30 Brain&Breakfast: O smyslu podnikání, filantropii... Inspirativní snídáně v Křižáku
25. 5. 17.00 Putování pod himálajskými obry. Cestovatelská přednáška Jana Hotového
26. 5. 9.00 a 10.00 Bookstart: O pejskovi a kočičce. Pohádka pro nejmenší
27. 5. 18.00 Knižní wellness aneb Co mám na nočním stolečku. Kávárna Pávilon A

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Výstava Architektura opravy

ZUŠ PŘÍBRAM I

11.–13. 5. Zápis žáků

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

17. 5. 16.00 Loutková pohádka Kouzelný vláček (Zalezlíci)

JUNIOR KLUB

29. 5. MC Gey

CLUB NO.1

14. 5. Laco Deczi a Celula New York

SENIOR POINT PŘÍBRAM

4. 5. Přednáška: Oční choroby
5. 5. Seniorská akademie 3. ročník – Záchraná stanice Hrachov

5. 5. Turnaj v bowlingu
6. 5. Vycházka: Huť Barbora – Jince
12. 5. Turnaj v bowlingu
12. 5. Seniorská akademie 3. ročník – Vodní dílo Láz
13. 5. Prohlídka Senátu v Praze
15. 5. Seniorská akademie 1. ročník
15. 5. Setkání seniorů v Junioru
19. 5. Turnaj v bowlingu
19.–21. 5. Výlet: Morava (Mikulov, Velké Bílovice, Lednice, Hustopeče)
21. 5. Právní poradna
25. 5. Informační schůzka
26. 5. Turnaj v šipkách
26. 5. Výlet: Dobřichovice

FIT SENIOR – KLUBOVNA NA PŘÍKOPECH 103

4. 5. 10.00 Parkinson klub
5. 5. 9.30 Makovička
5. 5. 14.15 Pletačky
6. 5. 10.00 Švadlenky: Plážová taška
12. 5. 9.00 Keramika 1/2 Točirna
13. 5. 10.00 Výtvarný ateliér: Meditativní kresba
13. 5. Výlet: Kostelec n. ČL, Jevany
18. 5. 10.00 Parkinson klub
19. 5. 9.30 Makovička
19. 5. 14.15 Pletačky
20. 5. 10.00 Švadlenky: Hračka pro miminko
21. 5. 11.15 Logopedie pro parkinsoniky

FIT SENIOR – KLUBOVNA ŽEŽICKÁ 193

4. 5. 14.00 Barvy života: Vázání šátků
11. 5. 14.00 Barvy života: Co je dešťová zahrada (rest. Modrá kočka)
12. 5. 9.30 Mozkogym I
12. 5. 13.00 Pletačky
13. 5. 9.30 Mozkogym II
13. 5. 15.00 Šachový klub
15. 5. 10.00 Zpívání s kytarou
18. 5. 14.00 Barvy života: Korálkování (fara CČSH)
25. 5. 14.00 Barvy života: Co říká Bible o zdraví (fara CČSH)
26. 5. 9.30 Mozkogym I
26. 5. 13.00 Pletačky
27. 5. 9.30 Mozkogym II
27. 5. 15.00 Šachový klub
29. 5. Víkend aktivních seniorů
30. 5. Víkend aktivních seniorů

CNN POBOČKA PŘÍBRAM

20. 5. 11.00 Potřebujete sluchadlo? Co pro to můžete udělat. Přednáška J. Paura

KLUB ZDRAVÍ

20. 5. 17.30 Tajemný svět hormonů

LESOPARK LITAVKA

2. 5. 8.30 Medvědí stezka (pro veřejnost)
31. 5. 9.30–12.00 Pohádkový les DDM

STADION NA LITAVCE

1. 5. 18.00 FK Příbram vs. SK Dynamo Č. Budějovice
16. 5. 17.00 FK Příbram vs. 1. SK Prostějov

PICHCE

16. 5. 12.00–18.00 Pár dní k míru aneb Příbramsko v květnu 1945

SVATÁ HORA – PRAŽSKÁ UL.

23. 5. 10.00 Svatohorský Downtown Příbram X.

NOVÝ RYBNÍK

30. a 31. 5. Triatlon

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR

16. 5. Energon běh – Penzion Nový rybník
17. 5. Brdská 12 a Brdská 25
30. 5. Tuháčkův běh
31. 5. Zahořanská 10

NÁKUPY POČKAJÍ, ŽIVOT NE

DEFIBRILÁTOR MÁME NA KAŽDÉ PRODEJNĚ

kaufland.cz/defibrilator

